

ΕΤΟΣ Ε'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.
ΤΕΥΧΟΣ 23ον & 24ον
Συνδρομή 'Ευρωπαϊκού διαγράμ. 16

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

1-15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1905
ΑΘΗΝΗΣ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 101
Συνδρομή 'Αξιοκρατικού φράγκα 20

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΤΑΥΡΩΣΙΝ

Τῶν συγκινήσεων αἱ ἱεραὶ στιγμαὶ παρῆλθον! Τὰ συντρίμματα τῆς κακοῦλου ἀποφάσεως, τὰ ἐντικτα αὐτῶν ἱκανοποιήσαντα, ἐπιστρέφουσι διὰ τῶν διαφόρων ὁδῶν εἰς τὰς οἰκίας των. ἵνα διὰ τὸ Πάσχα ἐτοιμασθῶσιν. Ἐρεβῶδες σκότος σύμπασαν κατακαλύπτει τὴν χώραν ἐν ἣ ἡ ὑπερτάτη ἀλήθεια καὶ τῆς ἠθικῆς ἢ τελειοποιήσεως ὑπὸ τῶν κακούργων εἰς τὸν Σταυρὸν προσπλώθη. Βρίθουσιν αἱ ὁδοὶ τῶν τοιούτων, οὐχὶ ὅμως ἐν ἀπολύτῳ χαρᾷ διατελοῦντων, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα σκυθρωπὰ ἐχόντων καὶ τὸ ἦθος κατατροχόμενον, ὥσει αἱ ἐρινύες ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν τὴν τιμωρίαν νὰ διασειώσιν. Ψίθυροι μετανοίας, φθόγγοι θυμασμοῦ, ἐκστασις ἀπορίας, φόβος τοῦ μεγαλείου, ἰδοῦ, τὰ ἐν τοῖς ὁδοῖς τῆς Ἱερουσαλὴμ παρατηρούμενα! Πῶς ὁ κακούργος ἀγογγύστωσ τούτους αἰκισμοὺς δέχεται;! Πῶς ὁ διαφθορεὺς ἀνεξικακῶς ὑβρίζεται;! Τίνι χρώμενος δικαίω-

ματι εὐτυχίας ὑπισχνεῖται; Βαρεῖς οἱ τῶν περιπατητῶν ἀναστεναγμοὶ ἀκούονται! Κίνησις ἀσυνήθης τὴν πόλιν ὡς ἐμπόλεμον παρίστησιν, ἵνα μὴ ὁ ἀθόρυβος ἰσχυρὸς κατορθώσῃ καὶ τεθνεῶς τι αὐτοὺς καταστρέψῃ!

Τὸ λοφῶδες τοῦ Γολγοθᾶ τοπεῖον μακρὰν ἤδη τῶν βδελυρῶν φωνῶν καὶ τῶν ἀνοσίων ἀλαλαγμῶν, μόνον ἴσταται ὑπερήφανον ἐν μέσῳ τῆς σκυθρωπῆς ἀτμοσφαιρας φέρον τὸ ἔμβλημα τῶν κακούργων μετατετραμμένον εἰς ἔμβλημα τῆς ἀληθείας! Ὁ θρούς τῶν μικρῶν δενδρυλίων ὑπὸ τῆς ἐλαφρᾶς τοῦ ἀνέμου παραγόμενος πνοῆς εἶνε ὁ θεσπέσιος φυσικὸς ὕμνος ὁ τῷ Σταυρῷ ἀνήκων. Τὰ τῶν διαφόρων πτηνῶν ἄσματα ἐν τῇ ἀρχομένῃ ἀνατολῇ εἶνε τὸ ἐπάξιον χαιρέτισμα τοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ ἐξικνουμένου Σταυροῦ. Ὁ ἥλιος ἀνατέλλων χρυσίζει διὰ τῶν ἀκτίνων του τὸν Σταυρὸν, δι' οὗ ἐνεκλονίσθη ἡ ἀλήθεια ἐν τῇ γῆ.

Ἡ τῆς φύσεως καλλονὴ ἐν τῇ σιγῇ ταύτῃ στιγμῇ εἶνε τὸ μόνον ἀντάξιον μεγαλείου, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὸν χθὲς Σταυρωθέντα. Μόνος ὁ Σταυρὸς ἐν τῇ ἀρμονικῇ ἐκείνῃ τῆς φύσεως λαμπρότητι μακρὰν αἰμοβαφῶν χειρῶν, ἀνευ ἀπαστραπτουσῶν λογχῶν κακοήθους ὄχλου, ἴσταται ἀγέρωχος τὴν πίστιν διδάσκων, τὴν Ἀλήθειαν ἐπιβάλλων, τὴν Ἀγάπην κηρύττων, τὴν Ἐλπίδα ὑπομιμνήσκων. Σελαγίζουσι περὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ τὰ τῆς οἰκουμένης σωτήρια διδάγματα. Τὰ ὦτα νομίζουσιν ὅτι ἀκούουσι τοὺς στεναγμοὺς τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ἐλευθερωθέντων δούλων, τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ὑψουμένης γυναικός, τὰς πλήρεις ἀγαλλιάσεως ἐκφράσεις τῶν ἐκ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀδικίας κατατροχόμενων.

Ἴδου ἐν τῷ ἀμυδρῷ ἐκείνῳ θεῖῳ φωτὶ τῷ τὸν Σταυρὸν περιβάλλοντι διακρίνονται ἢ κατάρριψις τῆς ὑποκρισίας καὶ ἢ ἐξαφάνισις τοῦ μίσους, ὡς ἀκτίνες δὲ φωτοβόλοι διέρχονται διὰ τῆς συννειδήσεως αἱ ἐννοιαὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας.

Ὅποια σκέψεις! Ἐδιδάχθη ἡ ἀνθρωπότης διὰ τῶν διδαγμάτων τῶν εἰς τὸ τέλος πλησιασάντων φιλοσόφων. Ἐπατάχθη ἡ ἀκολασία καὶ ἐστηλιτεύθη ἡ ἀδικία, ἐξημνήθη δὲ ἡ ἀρετὴ καὶ ἀνεκνυρήχθη τὸ κράτος τῆς συννειδήσεως. Παρείροντο ὅμως οἱ αἰῶνες καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἠκολάστανε, τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν φιλοσόφων διδάγματα ἐχάνοντο κρυπτόμενα ὑπὸ τοῦ ζόφου τῆς ἀμαθείας καὶ καλυπτόμενα ὑπὸ τοῦ πάχους τῆς ἀκολασίας. Οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τι, διότι οὐδὲν ἦτο ἰσχυρόν. Αἱ φυσικαὶ δυνάμεις ὡς δράσεις εὐρισκόν ἐπίσης φυσικὰς ἀντιδράσεις. Ἐπρεπε, λοιπόν, νὰ ὑπάρξῃ δύναμις τις ὑπερφυσικὴ. ἦτις τὰ πάντα νὰ πατάξῃ καὶ νὰ ὑποσκελίσῃ, ἀνωτέρα τῶν φυσικῶν δυνάμεων μηδενίζουσα τὰς ἀντιδράσεις αὐτῶν. Τελειότης, ἰσχύς, ἀγαθότης ἐπρεπε νὰ ὑπάρξῃ, πάντων ἀνωτέρα, Θεός. Ἴδου, λοιπόν, ἡ Θεότης ἐν τῷ Σταυρῷ τὰ πᾶν ὑποτάσσουσα καὶ τὸν κόσμον σώζουσα διὰ τῆς ἀνακνήψεως τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Ἀληθείας.

Θρασ. Σ. Βλυσίδης
τῶν φυσ. ἐπιστημῶν.

Ο ΓΑΛΗΝΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΙΔΕΑΙ ΑΥΤΟΥ

ΧΠΟ
JULES SOURY

Ἡ φυσιολογία, ἣτις εὔρεν ἐν τῷ Γαληνῷ τῷ ἐκ Περγάμου (131—200) ἐπὶ πλέον τῶν χιλίων ἐτῶν τὴν ὑψίστην αὐτῆς ἐκδήλωσιν, εἶχεν ἤδη ἀνακαλύψῃ τὸ μέρος καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τῶν νεύρων. Ὁ ἐγκέφαλος ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον θεωρηθεὶς, πρὸ καὶ μετὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ὡς ἀδρανὴς μάζα ὡς εἶδος «ἀπόγγυ» ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ, προωρισμένου νὰ καταψύχῃ τὴν καρδίαν, εἶχεν ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ τῶν ἀνατόμων καὶ τῶν φυσιολόγων

(*) Ἐκ τῆς ψυχιατρικῆς Ἐπιθεωρήσεως.

τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς, ὡς ἔδρα τῶν λειτουργιῶν τῆς αἰσθητικότητος, τῆς ἐκουσίας κινήσεως καὶ τῆς διανοίας. Τὸ μέρος τοῦ νωτιαίου μυελου ἦτο γνωστὸν χιλιάδας ἔτη πρὸ τοῦ Charles Bell καὶ τοῦ Magendie τὰ αἰσθητικὰ νεῦρα εἶχον διακριθῆ ἀπὸ τῶν κινήτικων. Ἐκτὸς τῶν νεύρων τῆς γενικῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς κινήσεως οἱ ἀνατόμοι καὶ πολὺ πρὸ αὐτῶν οἱ παλαιοὶ φυσιολόγοι ἢ φυσιολόγοι τῆς Ἑλλάδος εἶχον ὑποδηλώσῃ ἢ ἀκολουθήσῃ τὴν πορείαν τῶν αἰσθητικῶν ἢ κρνιακῶν νεύρων ἀπὸ τῶν περιφερικῶν ὀργάνων τῶν αἰσθήσεων μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου ἢ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου μέχρι τῶν αἰσθητηρίων, ὡς τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου. ἐπὶ παραδείγματι, οὐτινος ἢ διάχυσις ἀπετέλει τὴν δικτυοειδῆ μεμβράναν (=ἀμφιβληστροειδῆ) τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἐγνώριζον ἐπίσης, ὅτι νεῦρα φέρονται πρὸς τοὺς μῦς τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἡ ἀνάγνωσις ἀπλοῦ διδακτικοῦ κειμένου, οἷον τὸ τοῦ Ρούφου τοῦ Ἐφείσου δεικνύει προδήλως, ὅτι ἡ ἀνατομία τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἦτο σχεδὸν τόσον προκεχωρημένη κατὰ τὸν Α' μ.χ. αἰῶνα, ὅσον ἐμελλε νὰ εἶνε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Willis καὶ τοῦ Vieussens. Ἐν συντόμῳ αἱ ἰδέαι τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῆς ἀρχῆς τῶν νεύρων δὲν ἐχρηζον ἀνασκευῆς ἐκ μέρους τοῦ Γαληνοῦ. Ὁ μέγας οὗτος ἰατρός, ὅστις κατέστησε μόνον κοινὰς μετὰ τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τοῦ Ἡροφίλου, Ἐρασιστράτου τοῦ Εὐδήμου, τοῦ Μαρίνου, τὰς βιολογικὰς θεωρίας τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τὴν ἱπποκρατικὴν παθολογίαν, ἠδύνατο νὰ μὴ ἐρυθρίσῃ διὰ τινος διδασκαλίας τοῦ Σταγειρίτου, ὅστις ἀνήκεν εἰς οἰκογένειαν πνευματῶν ὅπως διάφορον τῆς τοῦ Γαληνοῦ τοῦ ἐκ Περγάμου.

Δὲν ἐπεταί ἐκ τούτου, ὅτι δὲν εἶχε δίκαιον δισχυριζόμενος ὅτι ἐναντίον ὄλων τῶν φαινομένων, ὁ Ἀριστοτέλης ἐποθετήσεν εἰς τὴν καρδίαν τὴν ἀρχὴν τῶν νεύρων. Ὁ Γαληνὸς εὐρίσκειται προφανῶς ἐν τῇ ὁδῷ τῆς μεγάλης ἐπιστημονικῆς ἐρμηγείας τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἐγκεφάλου, ὅταν ἐπαινῇ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἱπποκράτην, ὅτι ἐποθετήσαν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τὴν ἀρχὴν τῶν ἐκουσίων κινήσεων. Κατὰ ζωοτομίας του, αἱτινες φαίνεται ὅτι ὑπῆρξαν, ὅπως λέγει, πολυάριθμοι καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκέκτητο βεβαίως μεγάλην πρακτικότητά οὗτος ὁ Γαληνὸς παρατήρησε συχνάκις καλλίτερον ἢ οἱ περιφημότεροι μεταξὺ τῶν νεωτέρων φυσιολόγοι ὡς ὁ Haller καὶ ὁ Longet. Ἡ κλινικὴ χειρουργικὴ, καὶ ἰδίᾳ ἡ χειρουργικὴ τοῦ ἐγκεφάλου, τόσον προκεχωρημένη ἦδη κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα, τῷ παρέσχε τὸ ὑλικὸν ἀληθῶν φυσιο-

λογικῶν πειραμάτων. Εἰς τὰς θλάσεις τοῦ κρανίου, ἐὰν ὅσοιτι, λέγει, συμπιέζῃ τὰς κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου καὶ πρὸ παντός τὴν μέσην κοιλίαν, ὁ ἀσθενὴς περιπίπτει εἰς βαθεῖαν νάρκην, κωματώδη καὶ καθίσταται ἀναίσθητος εἰς πάσαν διέγερσιν. Ὡσαύτως εἰς τοὺς τρυπανισμούς, ὁ Γαληνὸς εἶχε παρατηρήσῃ ὅτι ἐὰν τοποθετοῦντες τὸν μηνιγγόφυλακα πρὸς προστασίαν τῆς σκληρᾶς μηνιγγος, συμπιέσωμεν μόνον ὀλίγον ἢ πλέον τοῦ δέοντος τὸν ἐγκέφαλον, ὁ ἄνθρωπος καθίσταται ἀναίσθητος καὶ πάσα ἐκουσία κίνησις καταστέλλεται. Τοῦτο εἶνε, ὡς βλέπομεν, κατὰ τὸν Β' αἰῶνα ἐν τῶν περιφημῶν πειραμάτων τοῦ La Reurionie. Ὅτι διὰ τῶν πειραματισμῶν του ἐπὶ ζώντων ζῶων καὶ τῶν βαθέων καὶ ἐμβριθῶν κλινικῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ ὁ Γαληνὸς προήγαγε τὴν φυσιολογίαν ὡς ἐπιστήμην τῆς χρήσεως τῶν ὀργάνων, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εἰδείξεν ὅτι τὰ ἀληθῆ τῆς ἰατρικῆς θεμέλια εἶνε ὁ φυσιολογικὸς πειραματισμὸς καὶ ἡ κλινικὴ παρατήρησις, τοῦτο ἀποτελεῖ τίτλον ἀξίας σπανιώτατον πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἐκτάκτου τύχης, ἣν ἔσχον αἱ διδασκαλαὶ τοῦ Γαληνοῦ εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον. Τὸ περὶ ἐπιληψίας κεφάλαιον τοῦ Γαληνοῦ, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἀφιερωμένων εἰς τὴν διανοητικὴν καὶ νευρικὴν παθολογίαν εἶνε θαυμασίον καὶ μετὰ τὴν πραγματείαν «περὶ τῆς Ἱερᾶς Νόσου» οὐδέποτε περιέγραψέ τις μετὰ περισσοτέρας ἀκριβείας καὶ βεβαιότητος τὰς βλάβας τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς διανοίας τῆς μεγάλης ταύτης παθήσεως τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ τοὺς σπασμωδικούς παροξυσμούς. Ἄλλ' ὁ μέγας οὗτος ἰατρός, ὅστις οὐδέποτε καταλείπει τὴν πρᾶξιν διὰ τὴν σπουδὴν, οὔτε τὴν σπουδὴν διὰ τὴν πρᾶξιν, ὑπῆρξεν ἐν συνόλῳ ἀρκετὰ μέτρον ἐρευνητής. Ἡ ἐρευνα τῆς ὠφελείας τῶν μερῶν τῶν ζῶων ἀποτελεῖ δι' αὐτόν, ὡς ὁμολογεῖ, τὴν ἀρχὴν μιᾶς «τελείας θεολογίας». Περιοριζομένη εἰς τὰς στενὰς βλέψεις ὠφελιμισμού (utilitarisme), ὑπενθυμίζοντος τὸν τοῦ Σωκράτους, ἡ τελεολογία τοῦ Γαληνοῦ, πάντοτε σχεδὸν παιδική, μόνον λίαν μεμακρυσμένης συγγενείας ἔχει πρὸς τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἡ ἐρευνα τῆς ὠφελείας τῶν μερῶν τοῦλάχιστον, ὅσον καὶ ἡ τῆς χρήσεως αὐτῶν, ἀπετέλει ὅθεν διὰ τὸν Γαληνὸν «τελείαν θεολογίαν». Πανταχοῦ παρατηρεῖ ἐν τῷ ὀργανισμῷ τὴν πραγματῶσιν τοῦ σχεδίου προνοίας τινός. Ὁ Γαληνὸς πρεσβεύει ἀόριστον τινα θεισμόν. Αἱ τελεολογικαὶ αὐταὶ προκαταλήψεις λήγουσαι παρ' αὐτῷ εἰς θεολογίαν, ὡς ὁμολογεῖ, τὸν στενοχωροῦσι συνεχῶς καὶ ὡς εἰκὸς τὸν ἐμποδίζουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰς

δρώσας αἰτίας τῶν φαινομένων ὑπὸ τὴν φαινομενικότητα τῶν τελικῶν αἰτίων. Ἴδου ἐπὶ παραδείγματι πῶς σκέπτεται προκειμένου περὶ τῶν δύο πλαγίων κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῆς μόνης κοιλίας τῆς παρεγκεφαλίδος, περὶ τῆς ὠφελείας, τοῦ δυνατοῦ ἢ ἀδυνάτου τῶν διπλῶν καὶ ἀπλῶν ὀργάνων.

«Ἦτο καλλίτερον νὰ ὑπάρχωσι δύο κοιλίαι καὶ οὐχὶ μία μόνον, λέγει ὁ Γαληνός. Ἡ πρώτη ὠφέλεια ἢ καὶ γενικωτέρα τῶν διπλῶν ὀργάνων εἶνε ὅτι, ἐὰν βλαθῇ τὸ ἐν, τὸ ἕτερον ἀναπληροῖ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. Ὑπήρξαμεν μάρτυρες ἐν Σμύρνῃ, ἐν Ἰωνίᾳ θαυμαστοῦ γεγονότος: Εἶδομεν νέον τινα πληγωθέντα εἰς τὴν ἑτέραν τῶν προσθίων κοιλιῶν, νὰ ἐπιζῆσῃ τοῦ συμβάντος τούτου, ἐκ θελήσεως θεοῦ τινος, ὡς ἐφαίνετο. Εἶνε βέβαιον, ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν θὰ ἐπέζη, ἐὰν ἀμφότεραι εἶχον πληρωθῆ συγχρόνως. Ὡσαύτως ἐὰν, παραλειπομένων τῶν πληγῶν, οἰαδήποτε βλάβη ἐπέλθῃ εἰς τὴν μίαν κοιλίαν, μὴ προσβληθείσῃ τῆς ἄλλης, τὸ ζῶον θέλει βλαθῆ ὀλιγώτερον, παρὰ ἐὰν ἀμφότεροι ἐπάσχον συγχρόνως. Ἄλλ' ἐὰν ὑπάρχωσι δύο κοιλίαι καὶ προσβληθῶσιν ἀμφότεραι, συμβαίνει τὸ αὐτό, ὡς ἐάν, μιᾶς μόνης ἀπ' ἀρχῆς ὑπαρχούσης, προσεβάλλετο αὐτῇ. Ἡ ὑπαρξίς λοιπὸν διπλοῦ ὀργάνου, ὅταν εἶνε δυνατὴ, εἶνε βεβαιότερα ἀσφάλεια ἢ ἡ ἀπλοῦ ὀργάνου. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε πάντοτε δυνατόν. Οὕτως ἡ ὑπαρξίς δύο βλάχων ἐπὶ ἐνός μόνου ζώου ἦτο ὅπως ἀδύνατος, συνεπῶς ἡ ὑπαρξίς δύο νωτιαίων μελῶν καὶ προσέτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ διπλὴ κοιλία ἐν τῇ παρεγκεφαλίδι, ἐπειδὴ ἐκ τῆς παρεγκεφαλίδος ἐξέρχεται ὁ νωτιαῖος μυελός».

... Ὁ Γαληνὸς ἀνάγει τὰ παθολογικὰ καὶ φυσιολογικὰ τοῦ ὀργανισμοῦ φαινόμενα εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν φυσιολογικὸν μηχανισμόν, κόπτων ἤδη ἐκ ῥίζης τὰς προλήψεις τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τῆς ἀπολύτου διαφορᾶς καὶ ἑτερογενείας τῶν φαινομένων, ἅτινα συνιστῶσι τὴν ὑγιεινὴν ἢ νοσηρὰν κατάστασιν. Οὕτως ἀνάγει τὰς αἰτίας τῶν σπασμῶν, τοῦτέστι τῶν ἀκουσίων κινήσεων εἰς τὰς φυσιολογικὰς αἰτίας τῶν ἐκουσίων τοιοῦτων. Ὁ σπασμὸς, λέγει, εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ παρασώμενα μέρη, οὐδόπως διαφέρει τῆς φυσικῆς κινήσεως, ἦτοι τῆς ἐκ τῆς θελήσεως προερχομένης: εἰμὴ καθ' ὅτι λαμβάνει χώραν ἀνευ θελήσεως. «Ὅπως λοιπὸν εἰς τὴν φυσικὴν κίνησιν ἢ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ περὶ τὴν ἀρχὴν τῶν νεύρων ἐδρεύουσα θέλησις δίδει εἰς τὰ νεῦρα τὸ πρῶτον τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως καὶ δι' αὐτῶν εἰς τοὺς μῦς, οὕτως ὅταν εὐρίσκομεν, ὅτι ἀνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀρχῆς ταύτης, τὰ νεῦρα δύνανται νὰ συστα-

λῶσι σπασμωδικῶς ἐξ οἰαοδήποτε αἰτίας γνωρίζομεν τὴν αἰτίαν τῆς γενέσεως ἢ παραγωγῆς τῶν σπασμῶν.

Ὁ Γαληνὸς δὲν γνωρίζει τί νὰ δεχθῆ ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς «οὐσίας τῆς λογικῆς ψυχῆς», τῆς κατοικοῦσης τὸν ἐγκέφαλον. Δηλοῖ, ὅτι ἀγνοεῖ ταύτην. Μετὰ τοῦ Πλάτωνος ὁ Γαληνὸς εἶχε τοποθετησθῆ εἰς τὸ ἦπαρ τὴν καρδίαν καὶ τὸν ἐγκέφαλον, τὰ τρία εἶδη ἢ τὰ τρία μέρη τῆς κατὰ παράδοξιν ψυχῆς. Πόρρω ὅμως ἀπέχει τοῦ νὰ θεωρήσῃ ἐν τούτων τὴν λογικὴν ψυχὴν, ὡς ἀθάνατον. Τὸ κατ' ἐμὲ ἀποφαίνεται ὁ Γαληνὸς περὶ τούτου δὲν ἔχω ἀναμφιλέκτους ἀποδείξεις ὅπως ἐξετάσω μετὰ τοῦ Πλάτωνος ἐὰν ἡ γνώμη αὕτη εἶνε ἀληθὴς ἢ ψευδής». Περαιτέρω, ἐν τῷ αὐτῷ ἔργῳ διδάσκει ἀνεῦ περιστροφῶν, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶνε ὕλική. «Ἐὰν ὁ Πλάτων ἐζη εἰσέτι λέγει, θὰ ἐπεθύμουν πρὸ παντὸς νὰ μάθω παρ' αὐτοῦ, πῶς ἀφθονός τις ἀπώλεια αἵματος, πόσις κωνεῖου ἢ ἰσχυρὸς πυρετός, χωρίζει τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος, διότι κατὰ Πλάτωνα ὁ θάνατος ἐπέρχεται ὅταν ἡ ψυχὴ χωρισθῆ τοῦ σώματος».

Δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, λέγει προσέτι, κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς, ὅτι ψυχὴ, ἐὰν δὲν εἶνε τι ἐκ τοῦ σώματος, δύναται νὰ ἐκτείνηται εἰς ὅλον τὸ σῶμα, νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν ἐκτασιν μετ' αὐτοῦ. Εἰς τὸ περὶ σχηματισμοῦ τοῦ ἐμβρύου βιβλίον τοῦ ὁ Γαληνὸς ὁμολογεῖ, ὅτι «μὴ εὐρίσκων οὐδεμίαν γνώμην ἀποδεδειγμένην ἐπιστημονικῶς ἀμφιδόλλει περὶ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς καὶ οὐδὲν παρόμοιον δύναται νὰ προεικασθῆ».

Ὁ Γαληνὸς συνάγει, ὅτι καὶ ὁ ἰατρὸς δὲν ἔχει τι νὰ πράξῃ, ὅπως γνωρίσῃ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς. Μένει σκεπτικὸς καὶ ἐν στενοχωρίᾳ, διότι ὅλη αὕτη ἡ ἀμφισβόλια ἀντίκειται εἰς τὰς πρὸς ἀπότομον ἐπιθετικὴν καὶ οὐδόλως ἀνεκτικὴν ἀπόφασιν ἕξις τοῦ κλίνει προφανῶς πρὸς τὴν ἰδέαν ψυχικοῦ πνεύματος (πνοῆς ἀτμοῦ) τὸ ὅποσον δύναται νὰ εἶνε ἡ οὐσία τῆς ψυχῆς ἢ αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἀλλ' ἢ μετριότης τῆς κρίσεως τοῦ εὐθύς ὡς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶδῃ τις καὶ νὰ ἐγγίσῃ, τὸν ἐμποδίζει νὰ ἀκολουθήσῃ μέχρι τέλους τὴν τραχεῖαν καὶ ἐρημον ὁδόν, ὅπου ἐμελλε νὰ νὰ περιπλακῆ.

Καὶ ἐν τούτοις, μεθ' ὅλον τὸ ἀόριστον καὶ ἀναποφάσιστον τῆς οκέψεως τοῦ περὶ τούτων, ὁ Γαληνὸς διακρίνει ῥητῶς ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἔδρας τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν τὰς κοιλίας ἀπὸ τοῦ «σώματος τοῦ ἐγκεφάλου». Καίτοι ἀρκεῖ πρὸς καταστολήν ἐν τῷ ζῶντι ζῶν τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς κινήσεως κατὰ τινὰ ἐπιτεμήν, νὰ παρατείνωμεν τὴν τομήν τοῦ ἐγκεφάλου μέχρι τῆς ἐτέρας τῶν

κοιλιῶν, ἢ ἐκ νέου ὅμως ἔνωσις τῶν ἐπιφανειῶν τῆς τομῆς περὶεχὲ ἡμῖν τὸ θέαμα τῆς ἐπανόδου τῶν ἐκλειψασῶν λειτουργιῶν· τὸ ζῶν ἀρχεται πάλιν αἰσθανομένον καὶ κινούμενον. Ἐὰν, λέγει ὁ Γαληνὸς ἐκταμόντες τὸ ὅσοτον τῆς κεφαλῆς καὶ ἀποκαλύψαντες τὴν σκληρὰν μήνιγγα, τάμωμεν καὶ τὴν μεμβράνην ταύτην καὶ κόψωμεν τὸν ἐγκέφαλον αὐτὸν ὅπουδῆποτε τὸ ζῶν δὲν ἀποβάλλει οὐδὲ τὴν αἰσθησιν, οὐδὲ τὴν κίνησιν. Ἴνα ἐπέλθῃ τοῦτο, ἢ τμηθῆς πρέπει νὰ εἰσχωρήσῃ μέχρι τῆς ἐτέρας τῶν ἐγκεφαλικῶν κοιλιῶν. Ἡ βλάβη τῆς τετάρτης κοιλίας προσβάλλει σοβαρώτερον ὅλον τὸ ζῶν ἢ δὲ τῆς μέσης ὀλιγώτερον· ἢ κατόπιν βλάβης ἐκάστης τῶν προσθίων κοιλιῶν ἐπερχομένη ἀπώλεια εἶνε ἐτι μικροτέρα, πρὸ παντός, ἐὰν τὸ ζῶν εἶνε νεκρὸν. Αἱ συμπίεσις τῶν κοιλιῶν, εἴτε πειραματικαὶ εἰς τὰ ζῶα εἴτε τυχαῖαι εἰς τὰ τρυπανιζόμενα ἄτομα προκαλοῦσι τὰ αὐτὰ φαινόμενα τὰ ὅποια καὶ αἰ μέχρι τῶν κοιλιῶν τομαί. Ἄλλ' ἐὰν αἰ παρειαὶ τῶν τμηθειῶν κοιλιῶν ἐπουλωθῶσι, τότε ὡς ἐκ τοῦ ἐκ νέου σχηματισμοῦ τοῦ «πνεύματος» ἢ κινήσεως καὶ ἢ αἰσθησιν θὰ ἀνοφανῶσι.

Οὐ μόνον ἢ ἐξάτμιος τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος διὰ τοῦ γενομένου ἀνοίγματος δὲν ἐστέρησε τῆς ζωῆς τὸ ζῶν, ἀλλ' εὐθύς ὡς συναθροισθῆ ἐκ νέου εἰς τὰς κοιλίας τὸ πνεῦμα, αἱ συνιστάσει τὴν ψυχὴν λειτουργίαι ἢ μνήμη, ἢ ἀναπαράστασις καὶ ἢ κρίσις ἀναφαίνονται δὲν ἠδρευον εἰς τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, οὐτινος ἢ ἀδιάκοπος παραγωγὴ καὶ κατανάλωσις ἀποτελοῦσιν ὅ τι ἐνίοτε καλοῦμεν «νευρικὴν δύναμιν». Τὸ ψυχικὸν πνεῦμα τοῦ Γαληνοῦ ἔθεν, δὲν εἶνε ὠρισμένως ἢ ψυχὴ εἶνε «τὸ πρῶτον ὄργανον» τῆς ψυχῆς, ἢ τῆς ψυχῆς, οἰαοδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἄλλως τε ἢ φύσις αὐτῆς, ἔδρευε εἰς αὐτὸν τὸν ἐγκέφαλον. Τὸ πνεῦμα ἔθεν, ὡς τὸ νευρικὸν ῥεῦμα τῶν νεωτέρων, χρησιμεύει πρὸ παντός εἰς τὴν μετάδοσιν τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἐκουσίων κινήσεων. Αἱ ἀναίσεις τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος μετ' ἄλλων οὐσιῶν δύναται νὰ καταστῆσιν αὐτὸ κοινῶδες, αἰθολέειν, ἀκατάλληλον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν λειτουργιῶν τῆς σχετικῆς ζωῆς.

Κατὰ τὸν Γαληνὸν εἶνε ἀναγκαῖον, ἵνα «αἱ ψυχαὶ συμπάσχωσι μετὰ τῶν σωμάτων, καὶ πρὸ παντός κατόπιν πυκνώσεως τοῦ πνεύματος, νὰ σκοτιζῆται ἢ δισύγεια τοῦ λογικοῦ ὡς κάτοπτρον ἀμαυρούμενον ὑπὸ ἀτμῶν». Ἐκ τούτου ἐπεται, ὅτι οὐδεμία φωτεινότης, συνεκτικότης, ἀρκοῦσα σημαντικότης δὲν μεταδίδεται πλέον εἰς τὰς εἰκόνας ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ἐφ' ὅσον παραμένει τοῦτο πυκνὸν καὶ ἐσκοτισμένον.

Ὁφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι ὁ Γαληνὸς παρέσχεν εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τὴν ἀξιολογώτερον ὑπηρεσίαν, θέτων τέρμα εἰς τὴν περίοδον ἐκείνην τῆς ἀποπλανήσεως, καθ' ἣν ἀκολουθοῦντες τὸν Ἱπποκράτην καὶ Ἀριστοτέλην φιλόσοφοι καὶ ἰατροὶ εἶχον πλανηθῆ ἐπὶ τόσον χρόνον, διὰ παντός ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοποθετῶν τὴν ἔδραν τῶν αἰσθήσεων, τῆς ἐκουσίας κινήσεως καὶ τῆς διανοίας.

Ἐνταῦθα δυνάμεθα θαρρούντως νὰ φέρωμεν τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἐγκεφαλικῶν ἐντοπίσεων τῶν διαφόρων λειτουργιῶν τῆς αἰσθήσεως κινήσεως καὶ διανοίας εἰς διακεκριμένας χώρας τοῦ ἐγκεφάλου. Ὁ Γαληνὸς θαυμασίως διεῖδε τὸ δυνατόν μιᾶς ἐπιστήμης τῶν λειτουργικῶν ἐντοπίσεων τοῦ ἐγκεφάλου θεωρουμένου ὠρισμένως ὡς ὄργανου τῆς αἰσθήσεως, ἐκουσίας κινήσεως καὶ διανοίας. Τοιαύτη ὄντως εἶνε ἢ διαίρεσις, ἢ δέχεται διὰ τὴν μελέτην τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν ὅταν διακρίνει αὐτὰς ὡς αἰσθητικὰς κινήτικὰς καὶ διανοητικὰς. Ἡ αἰσθητικὴ δύναμις τῆς ψυχῆς περιλαμβάνει πέντε ἐν ὅλῳ διάφορα εἶδη· τὴν ὄρασιν, τὴν ὄσφρησιν, τὴν γεῦσιν, τὴν ἀκοήν, τὴν ἀφήν μετὰ τοῦ ἰδιαίτερου αὐτῆς συμπτώματος, τοῦ πόνου. Ἡ κινήτικὴ δύναμις ἐν μόνον εἶδος ἔχει, τὴν κινήτικότητα. Ἡ τελευταία δὲ ἢ διανοητικὴ καὶ λογικὴ διαίρεται εἰς ἀναπαράστασιν νόησιν καὶ μνήμην.

Τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ Γαληνοῦ διαφέρει πρὸ παντός τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν Περιπατητικῶν κατὰ τὴν ἐλείψιν «κοινοῦ αἰσθητηρίου» (sensorium commune), μοναδικῶς, πρὸς τὸ ὅποσον συντρέχουσιν ὅλα τὰ ἄλλα αἰσθητήρια καὶ τὸ ὅποσον εἶνε ἢ κοινὴ αἰσθησις ὅλων καὶ ἐκάστης τῶν αἰσθήσεων.

Ἐκτός τῶν ἐδικῶν αἰσθήσεων, ὄντως ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε δεχθῆ τὴν ὑπαρξιν κοινῆς αἰσθήσεως, εἰς ἣν συνέρχονται ὅλαι αἱ ἐνεργούμεναι αἰσθήσεις. Τὴν κοινὴν ταύτην αἰσθησιν ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε φυσικῶς τοποθετήσῃ εἰς τὴν καρδίαν ἀρχὴν ὅλων τῶν αἰσθήσεων καὶ ἔδραν τοῦ κοινοῦ ὄργανου ὅλων τῶν ἄλλων αἰσθητηρίων ὀργάνων.

Θὰ ἰδῶμεν τὴν τεραστίαν τύχην τοῦ κοινοῦ αἰσθητηρίου, ὅπερ καὶ κατὰ τὸν Ἱππ. αἰῶνα ἀκόμη εὐρεν ἀπολογητὴν τὸν μέγαν ἀνατόμον Sömmerring. Ἐκ τῆς καρδίας τὸ κοινὸν αἰσθητήριον μετετοπίσθη ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων εἰς πολλὰς χώρας τοῦ ἐγκεφάλου· εἰς τὸ ὑγρὸν τῶν κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου ἐμελλε τέλος νὰ ἀποσβεσθῆ ἢ παλαιὰ αὕτη ἰδέα, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον, διότι ἐπανεζήσθη εἰς τὴν ἐτι καὶ νῦν ἐνίοτε ἐπιβαλλομένην γλώσσαν, ὑπὸ μορφὴν

ἀξιώματος, εἰς τὸ πνεῦμα τῶν περὶ τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἐγκεφάλου πραγματευομένων φυσιολόγων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἢ παρατήρησις αὕτη ἐνδιαφέρει τὴν ἱστορίαν τῶν ψυχολογικῶν τοῦ μεσαιῶνος τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ Γαληνὸς οὐδέποτε μεταχειρίζεται «τὴν κοινὴν αἰσθησιν». Ἡ περικοπὴ τῶν «ιατρικῶν ὀρισμῶν» ὅπου ἢ διευθυντηρία τῆς ψυχῆς δύναμις θεωρουμένη ὡς ἀσκοῦσα εἶδος τι ἀρχῆς ἐπὶ τῶν «μερῶν τῆς ψυχῆς» τοποθετεῖται εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ ἐγκεφάλου ἀντὶ τοῦ «σώματος» αὐτοῦ καθὼς εἰς ὀλοκλήρον τὸ ἔργον τοῦ Γαληνοῦ, δὲν εἶνε βεβαίως ἀβεντική. Οὐδεὶς τῶν χαρακτηρῶν τῆς κοινῆς αἰσθήσεως ἀποδίδεται ἄλλως τε ἐνταῦθα εἰς τὸ κυριαρχικὸν τοῦτο μέρος τῆς ψυχῆς.

~~~~~

Η ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΚΟΥ ΟΡΑΤΙΟΥ ΜΑΡΟΥΚΗ
Ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ
κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ.
ΕΡΡΙΚΟΥ Α. ΣΚΑΣΣΗ

Μεταξὺ τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ διαλαμφάντων συγκαταλεκτέος καὶ ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Πάπα κ. Ὁράτιος Μαρούκης, διευθυντῆς τῶν Μουσείων τοῦ Βατικανοῦ καὶ τοῦ ἐν Λατερανῶ Μουσείου τῆς Χριστιαν. ἀρχαιολογίας, ἀνὴρ ἀρτίας μορφώσεως. Ὁ σοφὸς καθηγητὴς ἐν ἐκτάκτῳ γενικῇ συνεδρίῳ γενομένη ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἐποίησατο λαμπρὰν ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν διαφόρων τῆς Ρώμης Κατακομβῶν καὶ τῶν ἐσχάτως ἐν αὐταῖς γενομένων ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλύψεων. Ὁ κ. Μαρούκης, ἀρχαίτης τῆς συνεδρίας, ἀνῆλθε τὸ βῆμα, χαιρετίσας πρὸς τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτοῦ τοὺς παρευρισκομένους Λατινιστῆς, ὡς πῶς:

«Τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου τὴν πρόσκλησιν, Γαληνότητε Πρίγκηψ, τῆς ἀποστολῆς ἀντιπροσώπου εἰς τὴν μεγαλοπρεπεστάτην ταύτην συνέλευσιν ἀνδρῶν ἐνδοξοτάτων, ὁ Σεβαστὸς Ποντίφιξ Πίος Πάπας Ι' ἀσμένως ἀπεδέξατο· καὶ μοι κεχαρισμένη καὶ ἡδέια ὑπουργία νὰ ἐπιτραπῆ ἠθέλησε, νὰ ἀγγείλω τῷ Ἀθῆνησιν Ἀρχαιολογικῷ συνεδρίῳ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐδρας τὴν συμμετοχήν.

Καὶ τοῦτο δικαίως ἀναμφισβητήτως συμβαίνει καὶ δι' αἰτίαν καθόλου δικαίαν. Διότι, τὴν πολιτείαν ταύτην τῶν ἐπιστημῶν μητέρα καὶ θρέπτειραν πρὸς τὴν ἀρχαίαν τοῦ Ῥωμύλου πόλιν, πάντων ἤδη κυρίαρχον, στενῶς δεσμῶ τῶν αἰώνων ἢ ἱστορία θαυμαστῶ πάνυ τῷ τρόπῳ συνέζησε.

Διότι, ἐὰν ποτε ἀπὸ τῆς ἱεραῆς ταύτης, τοῦ Περικλέους ἀκροπόλεως ὁ Ἥλιος τῶν ἐπιστη-

μῶν καὶ τῶν τεχνῶν μέχρι τῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἰταλίας χωρῶν ἐπέλαμψε, καὶ ἀπὸ τοῦ Καπετωλίου τοῦ ἀκινήτου βράχου τῶν Ὑπάτων καὶ τῶν Καيسάρων τῆ ἀρειῆ ἢ Ῥώμη τοσούτου φωτός τὴν δαδα μέχρι τῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην διεσκεδασμένων Βρεττανῶν ἤγαγε θριαμβεύουσα.

Τοῦ Πέτρου ἡ ἀρχαία ἐδρα, τοῦ ρωμαϊκοῦ μεγαλείου κληρονόμος τῶν τεχνῶν ἤδη πάντοτε εὐτυχεῖ μετατροπῇ τῷ Χριστῷ καθιερωθεισῶν μεγάλως ἐπεμελήθη καὶ τῆς χριστιανικῆς τέχνης μνημεῖα, τῶν παλαιῶν οὐκ ἀνάξια, ἐδώκεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι Ποντίφικες τὴν σεβάσιμον ἀρχαιότητα πάση ἀγάπῃ περιέσπον καὶ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης τὰ ἀγάλματα, ἃ ἡ Ῥώμη ποτὲ ἀπὸ τῆς ἀλύσης Ἀγαίας ἐν τοῖς αὐτῆς τείχεσιν ὑπεδέξατο, μετὰ τῶν αὐτῶν πρᾶγματων κρίσεις ἐν τοῖς δικαίωμασι τοῦ Βατικανοῦ καὶ τοῦ Λατερανεῖου Ἀνακτόρου ἐπιμελεῖα λαμπροτάτη ἐστήσαν.

Τῆς Ῥώμης αἱ ἀνασκαφαὶ τῆ τῶν Ποντιφικῶν μεγαλοδωρῆα τὴν ἀρχὴν ἔλαβον καὶ δὴ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐδρα, καὶ περ τῶν προτέρων βοηθημάτων ἔρημος, τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀρχαίας τέχνης σφίξει καὶ ἀυξάνει, ἐτι πρὸς τοῦτοις αὐτῆ τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς κοιμητηρίοις ἀνασκαφάς, ἀφ' ὧν τῆς πρωθήβου Ἐκκλησίας ἡ ἱστορία νέφ' ὄλωσ' φωτὶ καταχέεται, ἐνδολεχῶς καὶ εἰς ὠφέλειαν μεγίστην τῆς ἡμετέρας ἐπιστήμης προέκοψε.

Τέλος τῆς τοῦ Βατικανοῦ βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ποντιφικοῦ γραμματοφυλακίου τὰ χειρόγραφα τοῦ Ποντιφικοῦ ἐπιμελεῖα ἀυξάνονται καὶ διασφαρμίζονται καὶ τῶν ἀπανταχόθεν πεπειθευμένων ἀνδρῶν τὰς πρὸς διασάφειν τῆς ἱστορίας σπουδὰς ἡ Ῥώμη θάλλει καὶ ἐπιμελεῖται.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Σεβαστοῦ Ποντιφικοῦ προσφέρω ὑμῖν τὸν χαιρετισμὸν καὶ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἐπιστήμης, τὴν τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειαν ζητούσης, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν αὐτουργὸν τῆς ἀληθείας πάντα τὰ κεχαρισμένα εὐχομαι.

Ἀφετέ με, τὸν διὰ μεγίστης τιμῆς σχόντα νὰ προσαγγρεύσω ὑμᾶς Λατινιστῆ, ὅπως τοῖς ῥήμασι τοῦ ἀρχαίου τηβεννοφόρου ἔθους χρήσωμαι καὶ οἰωνὸν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας συνελεύσεως κατὰ τὸ τῶν Ῥωμαίων ἔθος εἶπω τὸ «ἀγαθὴ τύχη».

Τελευτῶν δὲ χαίρω ὅτι, ἐν τῇ ἐπιφανεστάτῃ ἡμετέρᾳ συνελεύσει ἐνώπιον ὑμῶν, ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς παγγενοῦς ἀρχαιότητος ἡδῶν καὶ διδασκάλων, τὰ μεγάλα ὀνόματα τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆς Ῥώμης, καθάπερ συνθήκης σύμβολον, ὁμοῦ συνενοῦνται, δύο βεβαίως ὀνόματα, ὧν οὐδὲν εὐγενέστερον, οὐδὲν ἐξοχώτερον ὁ Ἥλιος ἀπὸ Ἀνατολῆς μέχρι Δύσεως κατηύγασεν.

Η ΚΑΣΣΙΑΝΗ

Αἱ διὰ τὸ κάλλος, τὴν σοφίαν καὶ τὴν σεμνότητα αὐτῶν διαπρέπουσαι παρθένοι τοῦ Βυζαντίου, προσκληθεῖσαι ὑπὸ τῆς Βασιλομήτορος, μετέβησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἵνα ὁ Αὐτοκράτωρ Θεόφιλος, ὅστις ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῆ, ἐκλέξῃ μεταξὺ αὐτῶν σύζυγον καὶ βασιλίτισσαν προσφέρων αὐτῇ πρὸς ἐνδειξίν τούτου ὠραῖοτατον μῆλον, ὅπερ ἐκράτει. Μεταξὺ τῶν παρθένων τούτων ἦτο καὶ μία καλουμένη Κασσιανή, Κασία ἢ Ἰκασία. Μόλις ὅμως εἶδε ταύτην ὁ Θεόφιλος, ἐτρόβη ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς καὶ θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐφυΐαν αὐτῆς, ἐπλησίασε καὶ τῇ εἶπεν :

— Ἐκ γυναικῶν ἐρύη τὰ φαῦλα.

Ἐννοῶν διὰ τούτου ὅτι ἕνεκα τῆς Εὐας πάσχει τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τότε ἡ εὐφυὴς Κασσιανὴ ἀπάντησεν, ἐρυθριῶσα μὲν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας :

— Ἀλλὰ τὰ κρεῖττω ἐξ αὐτῆς τῆς γυναικὸς πηγάζει.

Ἐννοοῦσα διὰ τούτου ὅτι ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ λυτρώσας τὸν κόσμον.

Ἡ ἀπάντησις τῆς Κασσιανῆς δυσπρόστισε τὸν Αὐτοκράτορα ὅστις ἀντὶ νὰ δώσῃ τὸ μῆλον ταῦτα προσέφερεν αὐτὸ εἰς τὴν ἐκ Παφλαγονίας Θεοδώραν, ἡ ὁποία ὡς Αὐτοκράτειρα ἐγένετο γνωστὴ διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ἡ Κασσιανὴ μετὰ τοῦτο ἀπεσύρθη καὶ ἐγένετο μοναχὴ, ἐμόναξε δὲ εἰς μοναστήριον, εὐρισκόμενον πλησίον τοῦ Βυζαντίου, ὅπου ἠοχολεῖτο, συντάσσουσα ἕμνους καὶ δεῖσεις εἰς τὸν Θεόν. Ἐκ τῶν ἔργων δ' αὐτῆς διεσώθησαν ὁ ἕμνος Κύματι θαλάσσης, ὁ ψαλλόμενος κατὰ τὸ Μέγα Σάββατον καὶ τὸ δοξαστικὸν Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνὴ, τὸ ψαλλόμενον τῇ Μεγάλῃ Τετάρτῃ. Ἐνῶ ἡ Κασσιανὴ συνέτασσε τὸ δοξαστικὸν τοῦτο, τῇ συνέβη ἐπεισῶδιον, ἔχον ὡς ἐξῆς :

Ἡ μοναχὴ εἶχεν ἦδη συγγράψῃ ἐκ τοῦ δοξαστικοῦ τὸ ἐπόμενον μέρος :

«Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνὴ, τὴν σὴν αἰσθανομένη θεότητα, μυροδόρου λαβοῦσα τάξιν, ὀδυρομένη μύρα σοὶ πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει. Οἱμοὶ λέγουσα, οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀσέλγους, ἔρως τῆς ἀμαρτίας. Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν, ὁ νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ

ὑδωρ, κάμψθητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς οὐρανοὺς τῇ ἀφάτῳ σου κενώσει. Καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους σου πόδας, ἀποσμιξῶ δὲ τοὺς τοὺς πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχοις...»

Αἶφνης ὅμως διεκόπη, διότι τῇ ἀνήγειλον ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἦλθε πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς. Τότε ἔσπευσε νὰ κρυβῆ, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Θεόφιλος εἰσελθὼν εἰς τὸ κελλίον τῆς Κασσιανῆς καὶ μὴ εὐρῶν αὐτὴν, ἀνέγνω τὰ ἦδη γεγραμμένα καὶ προσέθηκεν ἴδια χεὶρὶ τὰ ἐξῆς :

«Ὦν ἐν τῷ παραδείσῳ Εὐα τὸ δειλινὸν, κρότον τοῖς ὠσίν ἠχηθεῖσα τῷ φόβῳ ἐκρύβη...»

Ταῦτα γράψας ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπῆλθεν, ἡ δὲ Κασσιανὴ ἐπανεβλοῦσα εἰς τὸ κελλίον τῆς, ἀνέγνω τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου γραφέντα καὶ συνεπλήρωσε τὸν ἕμνον διὰ τῶν ἐπομένων :

«Ἀμαρτιῶν μου τὸ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀδύσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσώστα σωτήρ μου; Μὴ με τὴν σὴν δούλην παρίδης ὁ ἀμέτροτον ἔχων τὸ ἔλεος.»

Τὸ ἐπεισῶδιον τοῦτο καὶ τὰ μεταξὺ Κασσιανῆς καὶ Θεοφίλου ἐν γένει διατρέξατα λαβὼν ὡς θέμα ὁ κ. Δημήτριος Βερναρδάκης, ὅτε ἦτο εἰσέτι φοιτητῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, συνέταξεν ἐν τῶν πρώτων αὐτοῦ ποιημάτων, ὑπὸ τὸν τίτλον, ἡ Ἰκασία, τὸ ὁποῖον ἐδραβεύθη εἰς τὸν Βουτυρναῖον ποιητικὸν διαγωνισμόν τῷ 1856

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ὁ μουσικὸς νευρικός, ἀεικίνητος, ἀνυπόμονος καὶ ἐνίοτε σκαιός, ἀλλ' ἔχει εὐγενῆ ψυχὴν, τρυφερὰν καρδίαν, εὐρεῖαν διάνοιαν. Ἐχει πτηρὴν πτηνοῦ, ἀλλὰ καὶ βαρῦτητα μολύβδου. εἶνε ζέφυρος ἅμα καὶ βορρᾶς, εἶνε ῥυαεὶς κελαρῖζων ἀλλὰ καὶ χεῖμαρρος φράτων. Ὅταν παίξῃ ἀφαιρεῖται, ὅταν ἀκούῃ ἐξαίρεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς εἶνε ὁ ἦχος τοῦ σμυπαντος εἶνε ἡ φωνὴ τῶν πτηνῶν, ὁ μηκηθμὸς τοῦ βορρᾶ, ἡ φωνὴ τῆς ἀηδόνος εἶνε κρυσταλλεῦτος καταράκτης διὰ τοῦ ὁποίου ῥέουσι φθόγγοι τῶν ψαλμῶν τῶν ἀγγέλων, εἶνε ἡ κορυφὴ τῶν μουσῶν διὰ τῆς ὁποίας κατευνάζονται τὰ πάθη.

Ὁ ποιητῆς εἶνε ὄλωσ' διόλου ἄλλος, πρῶτος, ὑπομονητικός, τρυφερός, ἀειέρωτευμένος, ἀεὶ πάσχων φαντάζεται τὴν νεότητά πάντοτε μειδῶσαν μηδέποτε δὲ σκεπτόμενος τὸ γῆρας. Νομίζει ὅλα θάλλοντα, τὰ πάντα φωτεινά,

ἡ διάνοιά του εἶνε ἀπειρος, ὡς τὸ σύμπαν, ἡ καρδία του πλουσία, ὡς ἡ φύσις καὶ εἰς τὰς πλέον τοῦ βίου δεινὰς περιστάσεις εἶνε ὑπομονητικὸς ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ τὰς ψάλλῃ· εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ἔρωτος τὸ αἰσθημα τοῦ πάθους, τὸ παρθένον ἰδανικόν, εἶνε τῶν Σεραφεῖμ αἱ θεαὶ ὡδαί, τὰ ὁποῖα δὲν ἐγνώρισαν κόσμον καὶ ψάλλουν μόνον τὸ ἄγνωστον· τέλος ἡ καρδία του εἶνε νάσος, εἰς ὃν προσεύχονται ὅλα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα.

Ὁ ζωγράφος εἶνε ἡ φαντασία ζωσα ἀλλὰ καὶ πραγματικότης περυγίζουσα καὶ συνδέει τὸ πᾶν εἰς ἓν καὶ μόνον. Γῆ, οὐρανός, θάλασσα, ἄστρα, σελήνη, ἥλιος, αὐγὴ, ἑσπέρα, σκότος, φῶς, ζωὴ, θάνατος, ὅλα κρέμανται ἐκ τοῦ χρωστήρος αὐτοῦ. Οὐδὲν δι' αὐτὸν εἶνε κρυπτόν ἢ φαντασία του ἐξικνεῖται καὶ εἰς τὰ εἰρηθῆς θαλάσσης ἀκόμη, ὡς ἐξικνεῖται καὶ εἰς τὸν γαλανὸν οὐρανὸν ὠραίων ὀφθαλμῶν. εἶνε ζέφυρος ἀεὶ πνέων, οὐτινος ἢ πνοῆ φθάνει ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων μέχρι τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων ἐρατεινῆς μορφῆς. Ὁ χρωστήρ του σημειοῖ τὸν κεραυνὸν ἐνοσκήπτοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα.

Ὁ γλύπτης, ἡ ἀνατόμος αὐτῆ δύναμις τῆς ψυχῆς ἡ ζωσα αὐτῆ ἐπιστήμη, ἀναπαραστήσωσα τὸ τελειώτερον πλάσμα τοῦ θεοῦ, τὸν ἄνθρωπον εἶνε φύσει ἰδεώδης φύσει ἀγαθός, ὀλίγον Αἰσωπος, δηλαδὴ φιλόσοφος θέλει τὴν δόξαν, ζητεῖ τὴν ἀθανασίαν, οὐδέποτε σκεπτεται διὰ πλοῦτη ἀναρχος διαιωνιότης ἐρατὰ τοῦ κάλλους πωθεῖ τὴν τελειότητα λατρεύει τὴν φύσιν, ἀποθνήσκει διὰ τὴν τέχνην, ἀναγεννᾶται ἐξ αὐτῆς ἐρημίτης παντός γηίνου, βασιλεὺς παντός αἰωνίου. Νεκρὰ τέλος πόλις εἰς ζῶντα ἐρείπεια.

Σ. οἶκ.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

Θεότης ποῦ γεννήθηκες ἀπὸ φάτην τῶν ἀλόγων Θεότης ποῦ ἤστραψεν ἡ οἰκουμένη ὅλη, Θεότης ποῦ μειδῶσαν ἡ νύκτες, τὰ σκοτάδια Θεότης ποῦ λαμπρύνθησαν τοῦ οὐρανοῦ οἱ ὅλοι.

Θεότης τῶν ψυχῶν λαμπτήρ τοῦ σύμπαντος θεότης... Σωτήρ ἀμαρτωλῶν ψυχῶν! θεότης ἄστρον φωτεινόν, Θεότης ἔλαβε ζωὴν ἐξ' οὐ ἡ ἀνθρωπότης.

Θεὸς θεὸν ἐγέννησε ἀπὸ νεῦμα του καὶ μόνον Κ' ἐνῶ σὲ σκότη ἀμαρτωλῶν οἱ ἄνθρωποι ἐφρικίων, Γλυκὴ ἔσπειρε χαμόγελον ἀπὸ τὸν γηίνον μας πόνον Τὸ ἄστρον τὸ οὐράνιον τὸ ἅγιον παιδίον.

Σοφία Κ. Οἰκονομίδου.

ΑΝ ΟΜΙΛΩΣΙ ΤΑ ΖΩΑ

Πρό τινων ημερών είχαν έλθῃ πρὸς ἐπίσκεψίν μου γνωστός μοι Ρώσος καὶ μ' εὔρεν ἀναγινώσκοντα τὴν «Φύσιν», τεύχος 17ον, 1η; Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐπιθυμῶν δέ, ἵνα λάβῃ ἰδέαν τοῦ περιεχομένου τοῦ περιοδικοῦ μου, μὲ παρεκάλεσεν, ὅπως τῷ ἀναγνώσῳ, ἐρημνεύῳ φωτιστί. Δύο τῶν διατριβῶν «Ὁ Πνευματισμὸς» καὶ «Πῶς ὀμιλοῦν τὰ ζῶα πτηνά», τῷ ἔκαμον τὴν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν· καὶ περὶ μὲν τοῦ ζητήματος τῶν πνευματιστικῶν πειραμάτων δὲν ἐθεώρει ἐαυτὸν κατάλληλον νὰ κρίνῃ καὶ δώσῃ ἰδέαν, ἀλλ' ὑπέσχετο νὰ μοὶ συστήσῃ φίλον του, καταγινόμενον περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ γράψοντα πολλὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν ὀμιλίαν τῶν πτηνῶν καὶ γενικῶς περὶ τῶν ζῶων, εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἐν Ρωσίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις γῶραις, ἴσως δὲ καὶ παρ' ὑμῖν, ἐπικρατεῖ γενικῶς παρὰ τοῖς ἀπλοῖκοις ἡ πίστις, τοῦ ὅτι τὰ ζῶα συνεννοοῦνται πρὸς ἄλληλα, συνδιαλεγόμενα διὰ γλώσσης ἀκαταλήπτου ἡμῖν. Εἶνε δὲ γενικῶς παρεδεδεγμένοι, ὅτι πολλὰ ἰδέαι, ἐπικρατοῦσαι παρὰ τῷ λαῷ, παρὰ τοῖς ἀμαθέσιν, ἔχουσιν ἀρχαιοτάτην τὴν προέλευσιν καὶ διεσώθησαν διὰ ζώσης φωνῆς καὶ παραδόσεως ἀπ' αἰώνων.

«Μεταξὺ δὲ τούτων πρωτίστην κατέχουσι θέσει αἱ μὴ χηρῆζουσαι μεγάλων διανοητικῶν γνώσεων.

«Ἐὰν εἰς τὸν ἀπαιδευτον χωρικόν, θελήσῃτε νὰ φιλοσοφήσητε, εἰν θελήσῃτε νὰ τῷ ἐξηγήσητε φαινόμενα, διαφεύγοντα τὴν διάνοιάν του, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, ἀπαιτοῦντα προηγουμένην διανοητικὴν μόρφωσιν πρὸς κατανόησιν, θὰ κινήσητε μείδιμα δυσπιστίας.

«Κάμετέ τῷ ὅμως λόγον περὶ ζῶων, μεθ' ὧν ἐσυνείθησε νὰ ζῆ καὶ νὰ βλέπῃ καὶ ἀκούῃ διαρκῶς καὶ εὐθὺς θὰ κινήσητε τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ θὰ πιστευθῆτε.

«Τόσῳ δὲ ταχύτερον θὰ πιστευθῆτε, ὅσῳ τὰ ζῶα, περὶ ὧν ὁ λόγος, εἰσὶ πλησιέστερα αὐτῷ, ὡς ὄρνιθες, κύνες, ἵπποι κ. λ. καὶ δικαίως. Πῶς νὰ μὴ πιστεύσῃ, ὅτι αἱ ὄρνιθες ὀμιλοῦσιν, ἀφοῦ τὰς βλέπει τρεχούσας εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος, κράζοντος, ἅμα εὖρη κόκκους τινάς.

«Καὶ ὄχι μόνον πιστεύει, ὅτι τὰ ζῶα συνεννοοῦνται καὶ ἐννοοῦσιν ἄλληλα, ἀλλ' ἔχει καὶ πατροπαράδοτον παράδοσιν, ὅτι καὶ αἱ ἄνθρωποι τοῦ πολὺ παλαιοῦ καιροῦ ἠννοῦν τὴν γλῶσσαν τῶν ζῶων, κατ' ἀρχὰς μὲν ἄπαντες ἀνεξαιρέτως, βραδύτερον δὲ τινὲς μόνον, καὶ τούτοις τοῖς τισὶν ἀποδίδει ὁ λαὸς δύναμιν τινα καὶ χάριν ἀπὸ Θεοῦ, δι' ἀρετὰς καὶ θεάρεστον βίον.

«Πρὸς ἐπικύρωσιν δὲ τούτου ἔχει καὶ τὰ ἀνέκδοτά του, ὧν ἐν μοι διέσωσεν ἡ μνήμη καὶ

ἐκθέτω αὐτὸ ὑμῖν, ὡς ἤκουσα ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ μακαρίτου πατρός μου.

«Ἐξῆ ποτὲ θεάρεστος καὶ θεσευλαθὴς ἀνὴρ, καλούμενος Γερο-Δούκας. Θέλων δὲ ν' ἀνταμιεῖψῃ αὐτὸν ὁ Θεὸς διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν εὐσέβειάν του, τῷ ἔδωκε τὸ μοναδικὸν χάρισμα τοῦ μαντεύειν τὰ διανοήματα καὶ κατανοεῖν τὴν γλῶσσαν τῶν ζῶων, τὴν ἀκατανόητον τοῖς λοιποῖς ἀμαρτωλοῖς.

«Ἔθετο ὅμως καὶ περιορισμὸν τινα τῆς δωρεᾶς, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἤθελεν ἀποκαλύψῃ τὸ μυστήριον τοῦτο ἐνὶ οἴκῳ ποτε τῶν ἀνθρώπων, συγγενῶν καὶ φίλων ἢ ξένων, θὰ ἀπέθνησκεν.

Ἐτελεῖτο ἡμέραν τινὰ μεγάλη πανηγύρις καὶ εἶχεν ἀποφασίσῃ ὁ Γερο-Δούκας νὰ πορευθῆ εἰς αὐτὴν μετὰ τῆς συζύγου του.

«Ὅθεν ἐτοιμασθέντες ἀπὸ τῆς παραμονῆς, ἠγέρθησαν λίαν πρῶι, ἐφωδίσθησαν διὰ τροφίμων ἡμερῶν δύο καὶ ἐξεκίνησαν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἵππον των, ἀκολουθουμένην ὑπὸ τοῦ μικροῦ τῆς πόλου.

Καθ' ἰδὸν ἡ κυρία κουρασθεῖσα, ἵππευσε καὶ ἤρξατο ἐρωτᾶσα τὸν ἄνδρα τῆς, περὶ τῆς πανηγύριος, εἰς ἣν πρῶτην φορὰν ἤρχετο.

Ἐν ᾧ συνδιελέγοντο, αἴφνης ὁ Γερο-Δούκας ἐμειδίασε. Ποῖον τὸ αἶτιον, τὸν ἠρώτησεν ἐκείνη, διὰ τί γελᾷ;

— Ἐνεθυμήθη κάτι, εἶπεν ἐκεῖνος καὶ ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πρῶτην ὀμιλίαν, πλην τὸ ἐπίμονον ἡμισύ του, ἐπέμεινε καὶ καλὰ ν' ἀκούσῃ τί ἐνεθυμήθη.

Θέλων νὰ τὴν καταπραῖνῃ καὶ καθησυχάσῃ, ὑπέσχετο εἰς αὐτὴν ὁ Γερο-Δούκας, ὅτι ἅμα τῇ ἐπανόδῳ των εἰς τὸν οἶκον, ἤθελε τῇ διηγηθῆ περὶ τοῦ κινήσαντος τὸ μείδιμα του ἀνεκδότου, μακροῦ, μὲν καὶ ἀπαιτοῦντος χρόνον καὶ ἡσυχίαν ἀρκετὴν, ὧν ἐστεροῦντο ἤδη, ὡς πλησιάζοντες εἰς τὸ τέμαχος τοῦ ταξιδίου των.

Ὅτω πως κατεπίεσθη ἡ Γραῖα-Δούκαινα νὰ παύσῃται ἐνοχλοῦσα αὐτόν, ὑποσχόμενον μὲν, ἀλλ' ἐλπίζοντα, ὅτι δὲν θὰ εὐρίσκητο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκμυστηρευθῆ τῇ συζύγῳ του, ἐπειδὴ ἐξ ἄπαντος ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ θὰ ἐλησμονεῖ.

Τί ὁ ἦτο τὸ κινήσαν τὸ μείδιμα τοῦ Γερο-Δούκα; Εἶπομεν, ὅτι ἡ φορβὰς εἶχε μικρὸν πῶλον, ἀκολουθούντα. Ἐπειδὴ προαῖουσης τῆς ἡμέρας, ὁ ἥλιος καθίστατο φλογερός, ὁ πῶλος καθυστερῶν καὶ μετὰ κόπου συρόμενος, ἔλεγε χρεμετίζων τῇ μητρὶ αὐτοῦ:

— «Ἀπέκαμον, ὦ μητέρα, λιμκτονῶ καὶ καταφλογίζομαι ὑπὸ τρομερᾶς δειψῆς· δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταματήσωμεν ἐκεῖ που, ὑπὸ τὴν σκιὰν δένδρου, ὅπως ἀναπαυθῶμεν ὀλίγον; ἐν δύναμει πλέον νὰ βῶδίζω, πότε θὰ εῤῥάσωμεν; θὰ διαρκῆσῃ ἐπὶ πολλὰς ἐτι ἡμέρας τὸ ταξίδιον ἡμῶν; προτιμώτερον ἦτο νὰ μένωμεν ἐν τῷ σταύλῳ, ὑπὸ τὴν στέγην τὴν ὀροσερᾶν ἢ ἐδῶ

ὑπὸ τὸν πυρακτοῦντα τοῦτον ἥλιον· ἐκεῖ πᾶσαν στιγμὴν ἐθήλαζον, ἐνῶ ἐδῶ ἀπὸ πρῶτας οὔτε μ' ἐθήλασα, οὔτε μ' ἐθώπευσα».

— Ὁκνηρὸν καὶ μεμφίμορον παιδίον! ἐχρεμέτισεν εἰς ἀπάντησιν, στραφεῖσα, ἡ φορβὰς μήτηρ, χωρὶς βάρους, χωρὶς φορτίου, ἐλαφρὸν ὡς πτερόν καὶ ἀπέκαμες βῶδίζον! τί νὰ εἶπω ἐγώ, ἡ φέρουσα τοσοῦτον φορτίον ἐπὶ τῆς ῥάχews μου! Ἔχε ὑπομονὴν, μικρὸν μου, καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν φθάνομεν εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ἐκεῖ θὰ ἀναπαυθῆς, θὰ πίης ὅσον θέλεις».

Τὴν διάλεξιν αὐτὴν λοιπὸν ἤκουσεν ὁ γέροντας καὶ ἐμειδίασεν, εὐρίσκων παρεμφερῆ τῇ ἀνθρωπίνῃ τὴν τῶν ζῶων ἀνατροφήν.

Παρήλθον αἱ ἡμέραι τῆς πανηγύριος καὶ αἱ πανταχόθεν συρρεῦσαντες πανηγυρισταὶ ἤρξαντο ἀπερχόμενοι ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, τούτους δ' ἐμειμήθησαν καὶ ὁ Γερο-Δούκας μετὰ τῆς γραίας του.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς ἐπανόδου των, ἡ γραία Δούκαινα ἀναμνησθεῖσα τῆς ὑποσχέσεως τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἤρξατο πάλιν ἐνοχλοῦσα αὐτόν, ὅπως τῇ διηγηθῆ τὸ ἐνδιαφέρον ἀνεκδότου.

Ὁ δυστυχὴς Γερο Δούκας, βλέπων, ὅτι ἀδύνακτον νὰ εὖρη πλέον ἡσυχίαν, ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῆς. Γνωρίζων δέ, ὅτι μετὰ τὴν ἐκμυστηρευσιν θὰ ἐπήρχετο τὸ μαρμαίον τέλος του, παρεκάλεσε τὴν γραίαν του, ὅπως ἐτοιμάσῃ τὰ συνήθη ἀκόλλητα καὶ συγχαρῆτια».

Ἀπορούσα ἐκείνη ἐπὶ τῇ παραδόξῳ ἐπιθυμίᾳ του ταῦτα, τῇ συγγνωστῇ γυναικὶ κυφορούσῃ μᾶλλον ἢ αὐτῷ, ἐπέδθη εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν αἰτηθέντων.

Ὡς μέγαρον τοῦ Γεροντος-Δούκα ἐχρησίμευεν οἰκίσκος μονώροφος, οὐτινος ἡ θύρα διηνοίγετο πρὸς εὐρεῖαν αὐλήν.

Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας ἦν ἐξηπλωμένος ὁ κύων Μούργος, ὅστις ἀκούων τὰς πρὸς θανάτου τοῦ κυρίου του προετοιμασίας, μετὰ πολλῆς τῆς δυσκολίας συνεκράτει τοὺς ὀλολυγμούς του.

Ὀλίγον περαιτέρω ὁ πετεινὸς μετὰ τῶν ὀρνίθων καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν πέθιμον στιγμὴν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κυρίου ἐν πρωτοφανεῖ ἀναιδέᾳ, κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ συνοικουροῦ του Μούργου, ἦν ὀλοψύχως ἀφωσιωμένος εἰς τὰς ἐρωτοτροπίας του.

Ἡ τοιαύτη δὲ ἀναισχυντία του ἐκίνησε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ σοβαροῦ, ἀναλόγως τῆς περιστάσεως Μούργου, ἀπειλήσαντος αὐτῷ τοιαῦτα.

— «Αἰδῶς, ἀερόμαυλαί... ὁ κοινὸς ἡμῶν τροφεὺς καὶ συντηρητῆς, ὁ κύριος ἡμῶν παρασκευάζεται εἰς θάνατον, ἡ στιγμὴ εἶνε θλιβερά, σὺ δὲ οὕτως ἀναιδῶς τολμᾷς νὰ μικνῆς τὴν ἱερότητα τῆς ὑψίστης ταύτης καὶ συγκινητικωτάτης στιγμῆς! Φοβοῦ τὸν Θεόν, ἐλαφρόμαυλα, μὴ σε ἀστραποκαύσῃ, καθ' ἣν στιγμὴν πίνων ὕδωρ, ὑφίς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανόν, ἵνα εὐχαριστήσῃ αὐτόν, ὡς λέγουσιν οἱ φυσιοδίται,

ὅτι σὲ ἤξιωσε καλοῦ δεσπότη, τρέφοντος καὶ ποτιζοντός σε ἐν ἀφθονίᾳ».

— Ἄρκει, κλαυσία! ἀπήντησεν ὁ ἀλέκτωρ. Μὲ νομίζεις λοιπὸν, πικρολόγε, ἀχάριστον καὶ ἀσπλαχνον; νομίζεις, ὅτι ἂν ὁ κύριος ἡμῶν διέτρεχε κίνδυνον σοβαρόν, ἀναπόφευκτον, θὰ ἐμειναν ἀσυγκίνητος; Ἀπατάσαι μεγάλως, φύλαξ τοῦ ὀρνιθῶνος μου.

— Ἄν ὁ τροφεὸς ἡμῶν ἔχη τὴν βλακίαν, ὑπέικων εἰς τὰς ἀνοήτους ἀπαιτήσεις τῆς κυρίας, νὰ θέσῃ χεῖρα δολοφόνου κατὰ τῆς πολυτίμου σοῖ τε καὶ ἡμῖν πᾶσι ζωῆς του, τίνα τὴν εὐθύνην ἔχομεν ἡμεῖς, οἱ ἀνίσχυροι θεαταὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ὑπερβολικῆς ἀδυναμίας ἀνδρικής! Ἡ ἀγάπη ἀρεῖται νὰ ἔχη ὄρα. Δὲν ἐννοῶ βεβαίως, ὅτι δὲν χρεωστῆ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν του ὁ ἀνὴρ χάριν τῆς συζύγου· ἀλλὰ τούτο δέον νὰ ποιῆ προκειμένου νὰ ὠφελῆσῃ, νὰ σώσῃ τιμὴν, ὅπως ἐγὼ π. γ. ὁσάκις τις παρῆσακτος ὁμόφυλός μου ἐπιβουλεύεται τὴν τιμὴν τῶν ὀρνίθων μου. Ἐν τῇ περιστάσει ὅμως ταύτῃ, ἡ θυσία εἶνε περιττὴ καὶ ἀνωφελὴς καὶ ἀδικος.

Ἄν ἡδύναμην νὰ κράζω εἰς τὴν γλῶσσαν του, «τί βαρυθυμεῖς, ὦ πάτρων! ἐγέρθητι καὶ λαβὼν διάσπειρον ἄνα τὴν πλατείαν αὐλήν τὰ κόλλητα πρὸς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἡμῶν τῶν πτερωτῶν, ὡς τὰ ζεστά συγχαρῆτια τῷ δίκωκτῳ τῶν νυκτερινῶν ἔχθρων ἡμῶν καὶ ζῆτι μακροχρονίως, ἀποκρύπτων τὸ ἐμπιστευθὲν σοι θεῖον δῶρημα.»

— «Εὐγε! Εὐγε! ἐμορμούρισε τότε ὁ Μούργος.» Μὰ τὸ ναί, εἶσαι σοφός, καὶ ἀπὸ τοῦδε ὠρυγὴν πανήκουστον θὰ ἐξεγείρω, ὅπως ἡ οἰκουμένη ἅπασα παύσῃται τῆς ἀπ' αἰώνων ἐπικρατοῦσης καταδίκης καὶ χλεύης τοῦ λογικοῦ τῶν πετεινῶν, καλοῦσα «πετεινόμακλον» πάντα νοῦ ἐστερημένον δυνατοῦ. Πόσοι ἄνθρωποι θὰ ἐκλινον γόνυ πρὸς τῆς ἀκαταμαχῆτου σοφίας σου, μιμούμενοι τὸν μέγαν ἐκείνον σοφόν των, μείναντα ἐνεὸν πρὸ τοῦ ἀπτέρου ἐκείνου προγόνου σου, τοῦ καὶ προβληθέντος ἐν ὥρα διδασκαλίας ὑψίστων θεωριῶν ἐν τῇ τότε Ἀκαδημίᾳ, ὑπὸ τοῦ ἰδικοῦ μας ἀρχαίου κυνικοῦ φιλοσόφου!»

Τὴν διάλεξιν ταύτην, εὐτυχῶς ἤκουσεν ὁ ἐταστής τῶν διανοημάτων τῶν ζῶων Γερο-Δούκας, καὶ παρακολουθῶν κατὰ γράμμα τὰς ὑψηλὰς τοῦ ἀλέκτορος συμβουλὰς, ἐσώθη ἀπὸ προῶρου ἀπωλείας τοῦ θανάτου.

Πιθανόν ὅτι ἠναγκάσθη νὰ μετρήσῃ τὰς πλευρὰς τῆς συμβίας του, ἐμπαυχθείσης οὕτω καὶ ἐπαναστατησῆς, πλην τίνα γεινή, ἀφ' οὗ τότε καὶ τοῦτο ἦτο συγχωρητὸν καὶ ἀσπαστόν, ἀφ' ἧς μάλιστα ἐποχῆς ἡ ὑπερβολικὴ ἀδυναμία τοῦ Ἀδάμ πρὸς τὴν Εὐαν ἐδειξεν, ὅτι ἡ ἄκριτος γυναικεία περιέργεια ἄγει πολλάκις εἰς ἀνεπανόρθωτον ἀπώλειαν καὶ εἰς θέσπισιν θεσμῶν τραχέων καὶ ποινῶν σκληρῶν, ἀρχαιοτάτην ἐχόντων τὴν

αρχήν, ως δηλοῖ τὸ παροιμιώδες κατακτάν, ἀπὸ ξύλου ἐξήλθε τοῦ παραδείσου, ὅπερ δὲν ἐρημνεύειν, ὅτι ὁ Ἄδὰμ τοῦ παραδείσου ἐκβλήθει τῆ ἀπάτη τῆς Εὐας του, ὡς διημαρτύρητο πρὸ τοῦ Κυρίου, μένεα πνέων κατ' αὐτῆς, νόμον ἔθετο, ἵνα κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπάτης καὶ καταδίκης του, ἡ Εὐα ὑποβάλληται εἰς ῥαβδισμοὺς διὰ ῥάβδου ἐκ τοῦ ξύλου τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ.

Ἐφθασεν ὁμῶς ἡ ἡμέρα ἄλλη, ἐποχὴ ὑπερβολικῆς αἰσθητικότητος τοῦ ἀνδρικοῦ ὀργανισμοῦ, τοσοῦτον ἰσχυρᾶς, ὥστε πᾶσα πληγὴ καταφερομένη κατὰ γυναικός, δίδει τὸν ἀντίκτυπον κατὰ τῆς ἀνδρικῆς πλευρᾶς, ἐκείνης, φαίνεται, ἐξ ἧς ἐλήφθη ἡ συντροφία του, καὶ τίθεται, ἂν οὐχὶ ἐλεγχθῆ, τοῦλάχιστον μερικὸς ἐξοστρακισμὸς τοῦ ἐθίμου τούτου, ἄλλως καὶ διότι αἱ γυναῖκες τῆς σήμερον δὲν ὁμοιάζουσι τὴν Γραΐαν-Δούκαιναν, οὔτε οἱ ἄνδρες τὸν Γέρο-Δούκαν.

Νίσσι-Διευρῶβικ.

N. Κρουσταλλίδης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΝΕΩΤΕΡΑ

Νέα ἱαματικὴ πηγὴ.—Κατὰ ἐπισήμους ἐκ Καρυστίας πληροφορίας, ἀνεκαλύφθη εἰς τὴν ἀνοτιοκὴν ἀκτὴν πηγὴ ἱαματικοῦ ὕδατος, ὁμοίου πρὸς τὸ ἄριστον ὕδωρ Σακρίτζης Ἀνδρου.

Τὸ ὑπεργείον τῶν Οἰκονομικῶν διέταξε πάραυτα ν' ἀποσταλῶσιν ἐνταῦθα δοχεῖα τοιοῦτου ὕδατος πρὸς χημικὴν ἐξέτασιν.

Ἀνεύρεσις ἀρχαιοτήτων.—Εἰς τὸ χωρίον Χαλαμπρέζι, πρὸ τὴν Καρδίτσαν, ἀνευρέθησαν ὑπὸ ἐργατῶν δύο λίθινα ἀγάλματα ἀκέφαλα μετὰ χειρῶν καὶ ποδῶν τεθραυσμένων, θαυμασίας τέχνης καὶ τεμάχιον πλακὸς ἐνεπιγράφου.

Κατὰ τὸν κ. Α. Σαμαρόπουλον ἐπιμελητὴν, τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν τῷ νομῷ Καρδίτσας, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο φαίνεται, ὅτι ἐκεῖτο ἡ ἀρχαία πόλις Ὀρθη, ἐνθα καὶ ὁ περιφημὸς ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ὑπῆρχε.

Ἡ ὑψηλοτέρα καὶ μεγαλειτέρα γέφυρα.—Ὁ ὑπὸ κατασκευὴν σιδηρόδρομος τῆς Ἀφρικῆς, ὁ μέλλων μετ' οὐ πολὺ νὰ συνδέσῃ τὰς Βρετανικὰς ἀποικίας τοῦ Βορρᾶ καὶ τῆς Μεσημβρίας, ἐγένετο πρόξενος θαυμασίου καὶ μεγίστου ἔργου. Ἀνάγκη πᾶσα ἦτο νὰ διέλθῃ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ζαμβέζι καὶ ὑπεράνω ἀβύσσου βάθους πεντακοσίων καὶ πλέον μέτρων, ὑπερθεὶν καταρακτικῶν φεβροτέρων καὶ θαυμασιωτέρων τῶν τοῦ Νιαγάρα. Ὑπὸ τὸ γιγαντιαῖον τόξον τῆς γεφύρας ταύτης δύναται νὰ τοποθετηθῇ ὁ πύργος τοῦ Εἰφέλ καὶ τὶς μικρότερος προσέτι.

Ἡ κατασκευὴ ἤρξατο καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ταυτοχρόνως καὶ πυρετωδῶς ἀπὸ τὸ παρελθόν

θέραι, ἤδη δὲ ἐπερατώθη. Ὁ σιδηρόδρομος ἀπέχει 1500 χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Κεϊπτάουν.

Ἡ νέα εἰς τὸν Β Πόλον ἐκδρομὴ.—Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου θὰ περατωθῶσιν αἱ προετοιμασίαι τῆς νέας ταύτης ἐκδρομῆς ἧτις θ' ἀναχωρήσῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου «Βελγικὴ» τοῦ γνωστοῦ ἐκ τῆς ἀνα τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον ἐκδρομῆς τῶν Βέλγων.

Εἰσαγγητὴς τῆς νέας ταύτης ἐκδρομῆς εἶνε ὁ δούξ τοῦ Ὀρλεάν. Ἡ ναυτικὴ διοίκησις ἀνετέθη τῷ πλοιάρχῳ Γκερλάχ, ὅστις διώκει τὸ σκάφος κατὰ τὴν προηγουμένην ἀνα τὰς Ν. θαλάσσης ἐκδρομὴν. Τὸ πλήρωμα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐμπειροῦς Νορβηγικοῦ ναύτα, ἡ δὲ συνοδεία τοῦ Δουκὸς θὰ περιλάβῃ ἀρκετοὺς Γαλλοὺς ἐπιστήμονας.

Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη θὰ προσεγγίσῃ πρῶτον εἰς τὴν Γῆν τοῦ Φραγκ. Ἰωσήφ, ἐκεῖθεν θὰ προχωρήσῃ πρὸς εὐρεσιν νέου πορθμοῦ, δι' οὗ νὰ προχωρήσῃ βορειότερον, ἀποφεύγουσα τὴν προσέγγισιν τῆς ζώνης τοῦ Πόλου, ἐκ φόβου ἀποκλεισμοῦ ὑπὸ τῶν πάγων.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

- Ἡ πολυτέλεια ἀποβαίνει πολλὰκι ἐχθρὰ τῆς φιλοκαλίας.
- Ὁ περιορισμένος τοῦς περιφρονεῖ ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ.
- Τὸ γοργὸν πνεῦμα ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ὅ,τι οἱ ἄλλοι γινώσκουσιν.
- Ἡ μεγαλοφυΐα ἐπιθυμεῖ ν' ἀνακαλύψῃ ὅ,τι οὐδεὶς εἰδέουσι.
- Ὁ σοφὸς σιωπᾷ ὅταν ὁμιλοῦν οἱ ἀνόητοι. Σκέπτεται, ὅταν οἱ ἄλλοι θέτουσι ζητήματα καὶ ἐνεργεῖ ὅποῦτα οἱ λόγοι του ἤχουσι εἰς καλὰ ὄτα.
- Ὅταν πλησιάζῃ τις πρὸς τὰ ἀγάλματα, τῷ φαίνονται μεγαλειότερα καὶ ὅταν πλησιάζῃ τοὺς μεγάλους, τῷ φαίνονται μικρότεροι.
- Ὁ ἀπομονωμένος ὅ,τι κάμει ὁ ἄλλος, ἴσως τῷ ἀρσητέσει.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Τὰ κινούμενα φώσφορα.

Πάντες γνωρίζομεν, πόσον οἱ παῖδες ἀγαπᾶσι τὴν ζάχαριν καὶ μετὰ πόσης εὐχρηστέως τρέχουσι κατὸ πῦρ αὐτῆς, ὡσάκις ἡ μήτηρ των θελήσῃ νὰ τοῖς δείξῃ μακρόθεν ἐν τεμάχιον τοιαύτης. Ἀλλὰ ἐπίσης γνωρίζομεν πόσον ἀποστρέφονται τὸν σάπωνα καὶ πῶς κρύπτονται ὅποταν ἡ μήτηρ των ἐπιχειρήσῃ νὰ λάβῃ τοιοῦτον ἀπὸ χειρᾶς, διὰ νὰ τοῖς πλύνῃ τὸ πρόσωπον. Παρόμοιον παθαίνουν καὶ τὰ φώσφορα καὶ ἤδη παρακατιόντες θὰ ἴδωμεν, πόσον ταῦτα ἀποστρέφονται τὸν σάπωνα καὶ πόσον ἀγαπᾶσι τὴν ζάχαριν. Θέσατε ὀλίγα φώσφορα (πυρεῖα) ξύλινα ἐν εἰδει ἀστέρου, ἐντὸς

πινακίου, περιέχοντος ὕδωρ· εἰς δὲ τὸ κέντρον τοῦ σχηματισθησομένου οὕτως ἀστέρου σας βοθίσατε τεμάχιον σάπωνα, αἰγμυρῶς τεταμένου ἡμέσως τότε τὰ φώσφορα θὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν τόσον ἀποτόμως, ὥστε ὁ σάπων νὰ τὰ ἀπεδώκεν ἐκεῖθεν ἀπειλητικῶς.

Διὰ νὰ τὰ ἐπαναφέρητε εἰς τὴν θέσιν των, παρουσιάσατε αὐτοὺς τεμάχιον ζαχαρώδους ἢ μουσχευέτου ἐν τῷ ὕδατι. Αὐθωρεῖ τὰ φώσφορα θὰ τρέξουσιν πρὸς αὐτὴν καὶ θὰ προσκολληθῶσιν. Ἄντι φωσφορῶν μεταχειρισθῆτε μικρὰ ξύλα ἐν στήματι ἰχθύων, τὸ πειράμα λαμβάνει ζωηρωτέραν χροιάν.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Μπαρμπούνια ἐντὸς χάρτου.
Τὰ καθαρίζομεν, τὰ ἀλατίζομεν, κάμνομεν διὰ χάρτου εἶδος κυτίου, τὸ ἀλείφομεν με ὀλίγον βούτυρον εἰτα δὲ τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φούρον με ὀλίγον ἔλαιον. Ἀποῦ ψηθῶν, ἀφαιροῦμεν τὰ σηκῶτα, τὰ λυώνομεν εἰς πινακίον, προσθέτοντες ὀλίγην ῥήγανην, πιπέριον, ἄλας, λεμόνιον, κριθανὸν φιλοκομμένον, τὰ ταρασσόμεν καὶ δ' αὐτοῦ περιγύνομεν τὰ μπαρμπούνια.

Λαμβάνομεν μίαν ὀκτὴν φύλλον, μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκτὴν ζάχαριν καὶ 100 δράμια ἀμύγαλον διὰ ταψίον,

μετρίου μεγέθους Ἀλείφομεν τὸ ταψίον με ὀλίγον βούτυρον καὶ θέτομεν τρία φύλλα. Κατόπιν λαμβάνομεν ἀπὸ τὸ βούτυρον, ὅπερ ἔχομεν λιώσει, ρίπτομεν ὀλίγον ἐπάνω με ἐν πινέλον ἐκ πετροῦ καὶ ἐξακολουθοῦμεν με τὸν ἴδιον τρόπον νὰ θέτωμεν τὰ φύλλα.

Ἀποῦ θέτωμεν ἕως 100 δράμια φύλλα, τότε δάξομεν ὀλίγον ἀμύγαλον κοπανισμένον καὶ κοσκινισμένον ἀπὸ χονδρὸν κόσκινον καὶ με ὀλίγην ψιλὴν κανέλλαν. Ἐξακολουθοῦμεν νὰ θέτωμεν φύλλα βρέγοντες με ὀλίγον βούτυρον καὶ πορσθέντες καὶ ἀμύγαλον τριμμένον, μέχρις ὅτου τελειώσουσι τὰ 300 δράμια. Θέτομεν καὶ τὰ 100 δράμια, ὅπου ἔχομεν κρατήσει, ἀλλὰ με τὴν διαφοράν, ὅτι πρέπει νὰ προσέξωμεν, ὅταν τελειώσωμεν τὰ 300 δράμια φύλλον, νὰ γυρίσωμεν τὰς ἄκρας τοῦ φύλλου, αἱ ὅποια ἐξέγουσι.

Τότε κόπτομεν τὸν μπακλαβὰν χαράσσοντες εἰς τεμάχια, τὸν βρέγομεν με ὀλίγον βούτυρον καὶ τὸν ψήνομεν εἰς τὸν φούρον. Ἀποῦ κοκκινήσῃ, ρίπτομεν ἐν χαρτίον ἐπάνω, διὰ νὰ μὴ μαυρίσῃ. Ἀποῦ δὲ ψηθῇ, ἔχομεν τὴν ζάχαριν βρασμένην με 280 δράμια ὕδωρ βρασμένον καὶ με τὸν ζυμὸν ἐνὸς λεμονίου καὶ τὸν περιγύνομεν. Ἀποῦ δὲ ἐκ νέου τὸν χαράξωμεν, φροντίζομεν, ἀποῦ τὸν περιγύσωμεν, νὰ μὴ καίῃ πολὺ, καὶ νὰ σηκώνομεν με τὴν μύτην τοῦ μαχαίριου τὰ τεμάχια, διὰ νὰ ποτιζῶνται καλλίτερα.

Σερμπέτι μαστίχα.

Τρίβομεν μαστίχην 5—6 δράμια καὶ ἀποῦ θέτωμεν μίαν ὀκτὴν ζάχαριν, τὴν δουλεύομεν εἰς μάρμαρον, ἕως νὰ ἀσπρίσῃ. Προσθέτομεν τὴν μαστίχην, ζυμώνοντες καλῶς διὰ νὰ διασπαρῇ πανταχοῦ ἡ μαστίχη καὶ τοποθετοῦμεν τὸ θερμῆτι εἰς βάζα.

Βύσινον.

Ἀποῦ καθαρίσωμεν μίαν ὀκτὴν βύσινον, τὸ ζυγίζομεν καὶ ὅσον εἶνε τὸ βύσινον, θέτομεν τοσαύτην ζάχαριν καὶ 150 δράμια ὕδωρ, με τὸ ὅποσον πλύνομεν τὰ κουκούτσια.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΣΚΑΣΤΟΤΕ

Τὸ κάρδαμον ὡς καθαρτικὸν τῶν νεφρῶν μέσον.

Ἡτρικὸς τις κύριος διηγεῖται καὶ τὸ ἐξῆς: Ἐκαστον ἔαρ παραγγέλλω νὰ μοι συλλέξωσιν ἀρκετὰ κάρδαμα... Τὸ μικρὸν τοῦτο φυτὸν εὐρίσκαται ἐγγύς τῶν πηγῶν καὶ τῶν τάφρων. Ἐκ τούτων μασσῶ καθ' ἐκάστην πρωΐαν, πρὶν ἢ ἔτι φάγω ἢ πῖω τι, καὶ κατόπιν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα. Καὶ τὴν μὲν γυμὸν καταπίνω ἀδιακόπως, τὸ δὲ μαστηθὲν κάρδαμον ἀποπτύω. Οὐχὶ δὲ σπανίως παραγγέλλω νὰ μοι κάμωσιν ἐξ αὐτοῦ σαλάταν, οὐχὶ διάφορον τῆς συνήθους ἐκ θριδάκων (μαρουλιῶν) εἰς ἣν δύναται τις ἀζημίως νὰ προσθήσῃ καὶ ὀλίγα γεώμηλα. Μετὰ 10—14 ἡμέρας αἰσθάνομαι κατὰ τὴν οὐρῆσιν κνισμοὺς τινας καὶ νυγμούς, σημείον, ὅτι τὸ κάρδαμον ἐνήργησε. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν οἱ νυγμοὶ οὗτοι ἐλαττοῦνται καὶ βαθμηδὸν παύουσιν ἐντελῶς, τότε δὲ διακόπτω καὶ ἐγὼ τὴν μασσησιν τοῦ κάρδαμου. Ἐκ τῶν νεφρῶν μου ἐξήλθε μύκος καὶ ἄλλη ποικίλη ἀκαθαρσία, αἰσθάνομαι δὲ ἐαυτὸν ἐν πληρεστάτῃ εὐεξίᾳ. Τὸ ἀπλούστατον τοῦτο μέσον ὅπερ κατὰ τὴν ἀνοξίαν ὄλοι οἱ πάσχοντες, νέσι καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἔπρεπε νὰ μεταχειρίζωνται. Ἐμαθὸν πρὸς τινος ἀνθρώπου, ὅστις πρὸ καιροῦ ἕνεκα Βαρυτάτης νόσου τῶν νεφρῶν ἐσώθη δι' αὐτοῦ. Οἱ δεδοκιμασμένοι ἱατροὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὸ κάρδαμον μόνον τὴν ἰδιότητα, ὅτι ἀφ' ἐνός μὲν εἶνε διουρητικὸν καὶ ἐπομένως δὲν ἐνεργεῖ ἀμέσως ἐπὶ τῶν νεφρῶν ἀλλ' ἐπὶ τῆς οὐροδόχου κύστεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἐξασκεῖ ὠφέλιμον ἐπενέργειαν καὶ ἐπὶ τοῦ δέρματος.

Φ. Π.

ΑΝΘΡΑΚΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΡΩΣΣΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΕΛΑΓΕΙ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΜΟΥ

(Συνέχ. ἐκ τοῦ προηγ.)

— Καταγινόμεθα ὅσον δυνάμεθα.
— Σὰς συγγαίρω ἀπὸ καρδίας, διότι εἶναι ἐκτάκτως περίφημα.
— Δὲν κατασκευάζονται τοιαῦτα εἰς Ἀθήνας;
— Βεβαίως καὶ ὑπάρχουν ἀρκετὰ ἐργοστάσια, ἀλλὰ τοσαύτη ἐπιμελημένη καὶ ἐκτακτος ἐργασία εἶναι μόνον δι' αὐτοκράτορας καὶ ἡγεμόνας.
Τὸν κ. Γ. Δαπόλιν εὕρισκε τις πάντοτε ἢ εἰς Παρισίους ἔπου δις τοῦ ἔτους μεταβιβάζει πρὸς προμήθειαν τῶν ἐμπορευμάτων τῆς ἐποχῆς τοῦ μοναδικῶς ὡταίου καταστημάτων του, εἰδῶν τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς πολυτελείας, ὅπερ πάντοτε πολιορκεῖται ἀπὸ τὰς φιλοκάλους τῆς Πόλεως Κυρίας ἢ εἰς τὸ ἄνωθι τοῦ καταστήματος γραφεῖον, ὅπου καταγίνεται μετὰ τοῦ γαμματοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς ποικίλας τῆς ἐργασίας του ὑποθέσεις. Ὁ κ. Δαπέλας πᾶν εὐγενῆς καὶ φιλόμοις πατριώτης, εὐχαριστεῖται ὡς ὅτι διερχόμενος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκέπτομαι αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ ἐσπέρως σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἐπιθυμῶ νὰ λαμβάνωμεν ἑμοῦ τὴν ὠρεῖαν τοῦ Μονάχου μύθραν εἰς τὸ ἐναντι ὡραῖον τοῦ Πέρα ζυθοπωλείου. Τὸ κατάστημα τοῦ κ. Δαπέλα πρῶτον εἰς τὸ εἶδος του στολίζει διὰ τῶν ὡραίων Παρισινῶν πλινθὸν τὰς γλυκαίας μορφὰς τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων τῆς καλλιέρας τάξεως τῆς πόλεως, ἢ δὲ ἄξ ὁ ὅτος σύζυγος του φιλεργος καὶ καθάλα προσηγῆς καὶ εὐγενεστάτη συγκρατεῖ διὰ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τὸν καλῶν τρόπων τῆς τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ κ. Π. Βαρότσης, Νάξιος, γόνος τῆς προκρίτου ὀμωνύμου οἰκογενείας, πολλὰ ἄρα δράσας καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ διὰ τῶν πολλῶν αὐτοῦ γνώσεων καὶ σχέσεων ὡς καὶ πατριωτικῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων καὶ σχῶν τὸ ἀτύχημα ἐν ὀλίγαις ἡμέραις νὰ χάσῃ ἐν Ἀθήναις δύο πολυτίμητα τέκνα του, ἐν θαλαρᾷ

ἡλικίᾳ εὕρισκεται νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει καταγινόμενος σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ συμπῆξῃ τὴν Ἑλληνο-καθολικὴν Ἀδελφότητα, ἣν μετὰ τῶν δύο ἐτέρων ἀναιφνῶν πατριωτῶν, Ἰακώβου Λαγκάδη, ἐκ Σύρου, καθηγητοῦ τῆς γαλλικῆς καὶ Ἰω. Χαλκιοπούλου φαρμακοποιοῦ ἐκ Νάξου πρὸ ἐξαετίας μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ πολλῶν θυσιῶν κατάρθωσαν νὰ ιδρύσασιν. Σκοπὸς δὲ αὐτῶν εἶναι νὰ ἐλληνοποιήσωσι καὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς ἐπαναγάγωσι σημαντικὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν νήσων τοῦ Αἰγίου καταγομένων καὶ διαφόρων ἄλλων μερῶν τῆς Τουρκίας Ἑλλήνων, οἵτινες ἀρ' ἑνὸς μὲν ἐλείψει εἰδικῆς προστασίας, ἀρ' ἑτέρου δὲ, διότι τοὺς ἐνεκολπῶθῃ ἢ Γαλλικῇ, Ἴταλῃ ἢ καὶ Αὐστριακῇ ἐπιρῶν διὰ τῶν ἐγκατεστημένων ἐκεῖ σχολῶν καὶ παροχῆς θέσεων καὶ πολιτογραφουμένων ὡς τοιοῦτοι ζῆνοι ἢ ὡς ρογιαῖδες βαθμύδην ἀπόλεσαν τὴν Ἑλλ. αὐτῶν ἰθαγένειαν καὶ ἐπὶ τέλος καὶ αὐτοὶ νομίζονται ἢ ἀρέσκονται νὰ θεωροῦνται ὡς Γάλλοι, Ἴταλοὶ ἢ Αὐστριακοὶ, ἐνῶ τούναντι οἱ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι ζῆνοι θὰ ἐκαυχῶντο νὰ ἦσαν Ἑλληνας.

Τὸν κ. Βαρότσην ὡς παλαιὸν γνώριμον καὶ φίλον μολοντόν τὸν ἔβλεπον συχνάκις ἐν τῇ πόλει, καλὸν ἐθεώρησα νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ τὸν οἴκον. Ὅτε δὲ τὴν ἐπομένην μετὰ μεσημβρίαν μετὰ τῶν κ. κ. Ἄντ. Ἀκύλα καὶ Φρ. Ρενουάρδου μεταβαίνωμεν εἰς περίπτερον πρὸς τὸ Ταξίμ ἐξωθὸν τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς πόλεως, ἐνθα ἢ θεῖα εἶναι ὡρασιότατη, δέλεσθαι ἐκ τῆς οἰκίας του.

Ὁ κ. Βαρότσης μᾶς ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως καὶ μετὰ πολλὰς συνομιλίας ἐθεώρησα ἐπίκαιρον νὰ τὸν ἐρωτήσω ἐπὶ τῇ ιδιότητι ὡς πρεσβέρου τῆς σημαντικῆς ταύτης ἀδελφότητος πληροφορίας τινὰς σχετικὰς.

— Ἄχ! Κύριε Πρίντζη, μοὶ λέγει, μετὰ θλίψεως, ἀπογοητεύεται τις προσκροῦσιν εἰς ἀτελευτήτους καὶ ἀκαταβλήτους σκοπέλους, ὅποτεν ἐργάζεται μετὰ ζήλου ἐθνικῶς. Φαντασθῆτε οἱ δὲν

ἀρκεῖ φυσικῶς νὰ ἔχωμεν ἀντίδρασιν παρὰ τῆς Γαλλικῆς καὶ Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ δὲν τυγχάνομεν τῆς διούσης ὑποστηρίξεως ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς.

Τὸ ζήτημα δὲ εἶναι σπουδαιότατον, διότι πλῆθος Ἑλλήνων δὲν γνωρίζουν τὴν ἐθνικότητά των.

Ἀπὸ πολλοῦ ἐλθόντες ἐνταῦθα περιέπασαν εἰς τὴν ξένην ἐπιρροὴν ἐνεκα τοῦ ὁμοίου πρὸς τοὺς Γάλλους καὶ Ἴταλοὺς θρησκείμα ὅς των καὶ συνεχωνεύθησαν μὲ τούτους. Ἄλλοι δὲ καὶ οἱ Κωνσταντινουπόλεως ἐνεκα τοῦ ζήλου, ἀρσώσεως, ἐστὶν ὅτε δὲ καὶ ἐρωτος πρὸς τὰς ξένας γλώσσας καὶ πᾶν εὐρωπαϊκόν, διδουσιν ὅ,τι ἱερὸν ἔχουν διὰ ν' ἀποκτήσουν τὸν εὐρωπαϊκόν. Νομίζω, λοιπόν, ἀρκετὰ ἐνοήσατε περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς σημασίας τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος.

— Ναι, καὶ βεβαίως θ' ἀπετάνητε πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν ἐνταῦθα Πρεσβείαν καὶ θὰ ἐξεθέσατε ἀρκούντως σαφῶς τὴν σημασίαν καὶ σοβαρότητα τοῦ πρόγματος.

— Ἀναμιθίλω καὶ ἦτο πρόωτιστον καθήκον μας. Ὁ κ. Γρυπάρης μάλιστα, οὕτως ἢ ἄντιληπτικότης φημίζεται, ὁ πατριωτικὸς μέγας καὶ ἡ ἰκανότης ἐκτὸς πάσης ἀμβρολίας, ἐνεκολπῶθῃ τὸ ζήτημα, μᾶς ὑπεσχέθη ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξίν του καὶ δὴ οἱ θὰ ἐργασθῆ παρὰ τῇ Κυβερνήσει πρὸς ὀλικὴν ὑποστήριξιν τοῦ Σωματείου, ὅπερ, εἰρήσθω πρὸς καύχημα ἡμῶν, συντηρεῖται μέχρι τοῦδε καὶ λειτουργεῖ ὅπως ὅπως ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πόρων.

— Καὶ λοιπόν;

— Καὶ λοιπὸν κατωρθώθη νὰ ὀρισθῆ χρηματικὸν τι πῶσον ἐτησίως ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ἀλλ' οὐδέποτε ἐλήφθη καὶ ἐλλείπει ἐπαρκῶν χρημάτων αἰ σκολαί μας δυσκόλως λειτουργοῦν, διότι οἱ καθηγηταὶ δὲν πληροῦνται καλῶς.

— Μὴ καίκετε τὴν καλὴν διάθεσιν τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως διότι δὲν εἴσθε οἱ μόνον, οἵτινες ζητεῖτε ἐπιχορίαν παρ' αὐτῆς. Τὰ ἐθνικὰ μας ζητήματα δυστυχῶς εἶναι ἄπειρα καὶ σπουδαῖα, δὲν εἶναι δὲ καιρὸς ἤδη νὰ σὰς ἀπαριθμήσω τινὰ, μολοντόν τὰ ἐνοήστε καὶ νομίζω πρέπει νὰ ἐχγητε θρῶν τι πρῶτον ἐν Ἀθήναις, ὅπερ νὰ μεσολαβῆ ἐκαστοτε διὰ τὴν ἀπρόσκοπον πρὸσδόν τοῦ τοιούτου Σωματείου, ἂν ἢ ἐνταῦθα Πρεσβεία δὲν υἱοθετήσῃ ἀποτελεσματικώτερον τὸ ζήτημα.

Καὶ ἀρῶ ἐπιπομεν ἐτι ἀρκετὰ, ἀπεχαιρέτησαμεν τὸν κ. Βαρότσην καὶ ἀπῆλθον εἰς περίπτερον μετὰ πάντας ἐν τινὶ ἀπέναντι τοῦ Βοσπόρου ζυθοπωλείῳ ἐνθα ἢ θεῖα ἦτο θαυμασία καὶ ἰσίομεν ὀλίγον ζῆσον. Δεξιόθεν ἐξετίμειτο ἡ πόλις τοῦ Γαλατᾶ, μετὰ τῆς περαιτέρω Κωνσταντινουπόλεως ἐνθα τὸ Βυζάντιον, ἐναντι τὸ Σκούταρι, διαχωρζόμενον ἡμῶν διὰ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ στενῆς θαλάσσης καὶ δεξιόθεν τὰ ἐκατέρωθεν κτήρια τοῦ Βοσπόρου μετὰ τῶν καταφύτων μερῶν του καὶ ὡρασιότατων τοπίων. Ἐτῷ μεταξὺ, δὲ διήρχοντο ἀδιακόπως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω τὰ ἐκτελοῦντα τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἐντὸς καὶ τῶν περιχώρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ κ. Ἰάκωβος Λαγκάδης καθηγητῆς τῆς Γαλλικῆς εἶναι ἐκτακτος ὑποχρεωτικοῦ χαρακτήρος, φύσει φιλότιμος καὶ προσηγῆς καὶ ἀγαπᾷ ὑπερβα-

λόντως τοὺς συγγενεῖς ἰδίως καὶ πατριώτας του.

Φίλους πολλοὺς καὶ στενοὺς δὲν ἔχει, τὰς διασκεδάσεις καὶ συναθροίσεις δὲν θηρεῖται, τὴν οἰκογενεῖάν του καὶ τὴν θρησκείαν του λατρεῖται μέχρις αὐτοθυσίας καὶ ὁσάνκις τύχη νὰ εὐρεθῆ μεταξὺ φίλων ἢ ἐν θεάτρῳ καὶ συναναστοφῇ δεικνύται μοναδικὸς θιασώτης, διαχυτικὸς μέχρις λατρείας, ὑπερβαλλόντως ἀρσώμενος νὰ περιποιηθῆ καὶ εὐχαριστῆ τὴν ὀμηγυριν. Ἐκαστοτε δὲ διερχόμενος τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ περιποιητὰ συγγενικώτατα καὶ γεῦμα εἴτε οἶκος εἴτε ἐν τῇ ἐξοχῇ μὴ παραλείπων νὰ μοὶ παραθέσῃ, ὅτε αὐτὸς τε καὶ ἀξιόλογος καὶ λίαν περιποιητικῆ ὡσαύτως σύζυγός του πᾶν ὅ,τι ἢ ἐκτακτος μαγειρικῆ καὶ ἢ φιλόφρων δεξιότης ἐξαιρούσι νὰ μοὶ παρασκευάσωσιν. Εἶναι εὐχόχημα ταξιδεύων τις νὰ διέρχεται τοιαῦτα μέρη καὶ τὸσον εὐχαρίστους ὡρας παρὰ τοιαύταις ἀξιολόγοις οἰκογενεαῖς ν' ἀπολαμβάνῃ.

Ὁ ἰατρός κ. Θ. Βονέλλης εἶναι γνωστὸς καὶ ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῇ τῶν Πατρῶν καὶ Πύργῳ κοινότητι. ὅπου τὸ πρῶτον ἐξήσκησε τὸ ἱατρικὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα καὶ κατέστη. Πρὸ τινῶν ὅμως ἐτῶν ἐλθὼν καὶ ἀποκατασταθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, μέλλον καλῆτερον καὶ εὐρὺ στάδιον θηρεῶν, διέπριψε καὶ ἐγχειρίσθη καὶ ἐξετίμηθη δεόντως ἐνταῦθα, ἤδη δὲ διατελεῖ τακτικὸς ἰατρός καὶ παρὰ πολλὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἰκογενεαῖς καὶ τὸ θέρος προτιμᾶται ἐν τοῖς θαλασσίοις λουτροῖς, ὅπου συρρέει ἢ καλῆτερον τάξις τῆς πόλεως, κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ καύσανος καὶ τῆς ἀναψυχῆς. Εἶναι καλὸς καὶ παλαιὸς φίλος, ὁσάνκις δὲ διέρχεται ἐκεῖθεν δὲν παραλείπει νὰ μοὶ ἐκδηλώσῃ διὰ πικρῶν μίσων τὰ εὐλικρινῆ καὶ ἀγαθὰ αὐτοῦ οἰσθήματα.

Ἀπὸ τοῦ Πέρα εἰς τὸν Γαλατᾶ, ἀπέχοντα τὸσον ὅσον ἀπὸ τοῦ Λυκαδῆτοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ συνθεθεμένον διὰ πυκνοτάτου συνοικισμού, ἂνευ ὅμως ρυθμοῦ, τάξεως καὶ σχεδου, κατέρχεται τις ἐκεῖ πιζῆ διὰ διαφόρων ὁδῶν, δι' ἀμάξης καὶ τρῶμα ὅτε κάμνει πολὺ μεγάλον γῆρυν καὶ διὰ τῆς ὑπογείου σήραγγος (tunnel) τὸ συντομώτερον ἀλλὰ καὶ πολυδαπανώτερον. Ἐπιπρότερον πάντοτε τὸ τελευταῖον τοῦτο μέσον, ὁσάνκις κατεργασμένη ἢ ἀνεργασμένη εἰς τὸ Πέρα, ὅπου καὶ διέμινον, ὡς καὶ πάντες οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ ὅπου ὑπάρχουν τὰ καλλίστερα ξινοδοχεῖα, καταστήματα, θέατρα καὶ κέντρα.

Ἐν Γαλατᾷ ὅμως εἶναι συγκεντρωμένον τὸ μεγαλύτερον ἐμπόριον, ἐνταῦθα ἢ κινήσεις εἶναι ζωηροτέρα καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο καθ' ἑκάστην προερχονται κατ' ἔτος καὶ κατ' ἀνάγκην οἱ κορυφαῖοι καὶ κεφαλαιοῦχοι καὶ χρηματισταί, ὅπου ἐκτελοῦνται αἱ μεγαλειότεραι καὶ σπουδαιότεραι πράξεις καὶ πραγματεύονται αἱ σπουδαιότεραι ὑποθέσεις.

Ἡ κίνησις διαρκεῖ ὅμως ἀπὸ τῆς 10 τῆς πρωῆς μέχρι τῆς 4 μ. μ. μόνον, ὅτε πάντες ἀποσύρονται εἰς τὰς ἐξοχὰς διὰ νὰ ἐπανεέλθωσι τὴν ἐπιούσαν.

Τούτω γίνεται παλαιὸν καὶ ἐκαστοτε ἀμεταβλήτως.

Ἐπισκέφθη τὸν κ. Ἰ. Ζωγράφον, ἔγοντα τὸ γραφεῖον τοῦ ἐντὸς τοῦ Μ. ἔθνικοῦ Χανίου, κειμένου ἐναντι τοῦ Χαβιροχάνου. Ὅπως ὅλα τὰ χάρι ἐν Τουρκίᾳ πάντα εἶναι μεγάλα καὶ εὐρύχωροι οἰκοδομαὶ μὲ πολλὰς στοὰς, διαχωρίσματα καὶ στενόματα, κρύπτας καὶ εὐρείας αἰθούσας, κυκλιθεῖς

θύρας και πολυπληθή δωμάτια, έπου κατ' ανάγκην έχουν τα γραφεία των ανέκαθεν οι μεγαλέμποροι και επιχειρηματίαι, οι μεσίται και τραπεζίται, δικηγόροι και παραγγελιοδόχοι και λοιποί του έμπορίου και του κερδίου εν γένει Έρμου πράκτορες.

Ο κ. Ζωγράφος με υποδέχεται πάντοτε λίαν ευμενώς και περιποιητικώς, διότι είναι φύσει καλός, ευγενής, προσηγής και λεπτής άγωγής άνήρ, προς δε τυγχάνει γαμβρός του καλλίστου εν Γαλαζίφ της Ρωμουσίας φίλου μου κ. Ν. Αθανασούλη, ιδιοκτήτου και της Πυλάρου εν Πειραι. Έ του ώραιου μοναδικού γνωστού ταχυπλόου σκάφους, του έκτελούντος την γραμμήν Πειραιώς—Κεφαλληνίας. Κατά την επίσκεψίν μου ταύτην εύρίσκειτο εκεί και ή αξιόλογος και άριστα μεμορφωμένη σύζυγός του, προς ήν ο κ. Ζωγράφος έσπιυτε να με συστήση.

— Μπα, ο κ. Πρίντζης, πώς τον γνωρίζω εν Γαλαζίου και καθ' έκάστην σχεδόν την ένθυμομαι από το πολύώραίν έργον, όπου έλδίδει, άπήντησεν άμέσως αύτη.

— Καί ποτε ήλθατε, πώς πηγαίνει ή «Φύσις», μ' έρω α' μετά τουτο, δέν άμφιβάλλω, ότι θα έχετε πολλούς πάντοτε άναγνώστας εις τοιούτον ώραϊον έργον.

— Πρό τριών ήμερών, Κυρία, και θα μείνω έτι δύο έβδομάδας, τή άπαύω. Η «Φύσις» προοδεύει πάντοτε και είμαι εύχαριστημένος. Παντού δέ είναι διχθεδομένη και σας άρέσει, άληθώς; την άναγινώσκετε;

— Πολύ συχνά, βεβαιωθείτε, είναι τή άληθεία, ώραϊν περιδιών και δημοσιεύετε ένδιαφέροντα και πολύ ώραϊα άναγνώσματα. Ιδία τα ταξιδιά σας μευ άρέσουν πολύ και είνε κάτι τι έκτακτον με την φυσικότητα δι' ής περιγράφετε τάς έντυπώσεις και συνεντεύξεις σας. Νομίζω, ότι εύρίσκειται παρούσα και τα άκούω.

— Ναι, πράγματι, είναι ώραϊον έργον και μου άρέσει επίσης, προσέθηκεν ο κ. Ζωγράφος, αλλά μάς χάνονται τα φυλλάδια και θα έπροτίμων να είχαν το σωμα εις το τέλος του έτους, να το φυλάτομεν.

— Ναι, αλλά τότε θα το άναγνώσχετε μετά έν έτος.

— Άληθώς και δέν θα έχωμεν την εύχαριστήσιν να βλέπωμεν συχνά αυτό, άπήντησεν ή Κυρία. (Έπειτα συνέχεια)

ΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΝ

(Συνέχεια εκ του προηγ.)

Και εξήκολούθει, ένω έγώ εξήταζον όλως εύχαριστημένη το πορτοφόλιον, αυτός να ψαύη την κόμην μου και να μοι λέγη:

— Περιέργον, Κυρία, ουδέμιαν έτι λευκήν τριχα άπεκτήσατε. Έχετε τάσιν προς μεγαλομανίαν και πλούτον και δόξαν. Μετ' ου πολυ δέ θ' άποκτήσετε χρήματα πολλά. Έχετε βύρος τι εις την καρδίαν, αλλά θα παρέλθη.

— Και τω άπήντησα, δέν γνωρίζω πότεν και πώς έμπιστευομένη αύτω:

— Άληθώς, Κύριε, είσθε μάντις.

Και εύχαριστούμεν να τον άκούω.

— Έξήκολουθείτε. Λέγατέ μου ό,τι θέλετε, τω λέγω τότε.

— Όχι, αδύνατον μου άπαντα, πρέπει ήδη να φύγετε έντευθεν.

Και το τέρας αυτό, όπως το ονομάζει, άφηκε την κόμην μου, έθεσε τον πύλον επί της κεφαλής μου και μευ επανέλαβεν, ένω το βλέμμα του εισέδυν εις την καρδίαν μου:

— Δέν είναι δυνατόν να μείνετε περισσότερο, πρέπει να φύγητε έντευθεν.

— Όλίγον άκόμη, να μου εξηγήσητε τι σημαίνουνσιν όλα αυτά, ή φωτογραφία μου... και λοιπα, τω επαναλαμβάνω.

Έφάνητο περίλυπος και στενοχωρημένος και μοι άπαντα:

— Κυρία, ή τύχη, το πεπρωμένον πολλάκις μάς καθιστώσιν υποχείριους ή μάλλον όργανα άλλοκότων ποθών. Να σας είπω, θα μου επιτρέψετε, τώρα μόνον ό,τι δύναμαι να σας είπω και άλλοτε, ίσως μάθετε... περισσότερα. Σας γνωρίζω πρό πολλου, σας θαυμάζω και σας λατρεύω, αλλά έντός των όρίων του καθήκοντος.

— Και πώς μ' έγνωρίσατε, τω λέγω, άνυπομονούσ και με λατρεύετε;

— Από μιαν έσπέραν, όπου ή τύχη μ' έφερε πλησίον σας και έθαύμασα την στάσιν σας, την καλλονήν σας, τους μαγικούς: όφθαλμούς σας, τον άλαβάστρινον λαιμόν σας. Έμαγεύθην έντως και είπον κατ' έμαυτόν: «Εύτυχής ο σύντροφός της». Σας έβλεπον ένίστε και έφευγον με την καρδίαν περίλυπον, χωρίς ουδέποτε να τολμήσω να σας έκμυστηρευθώ, μέχρι της ώρας, καθ' ήν το σκληρόν πεπρωμένον σας έφερον αίχμάλωτον πλησίον μου. . . .

— Και έπειτα;

— Εσκέφθην, ότι άληθής καρδία και άγνή συμπάθεια δέν πρέπει να έκμεταλλεύονται, διδομένης περιστάσεως, άτυχήσασαν γυναικα... Ηθελον να σας παραδώσω το άπωλεσθέν άντικείμεόν σας, χωρίς να γνωρίζω τί αξίαν άποδίδετε εις αυτό και τί περιείχε;

— Πώς, δέν έγνωρίζετε τί περιείχε;

— Όχι, μέχρι της στιγμής εκείνης, καθ' ήν μοι έδώσατε να ένοήσω την δύναμιν, ήν εξήσκουν έφ' ύμων δια του εις χείρας μου πορτοφολίου σας.

— Και άνεγνώσατε την έπιστολήν;

— Μάλιστα, διότι ήνόησα, άφου τα όλίγιστα χρήματα δέν σας ένδιέφερον, ή έπιστολή θα ήτον εκείνη, ή τις...

— Άλλά, Κύριε, αυτός... αυτός ο άφρων... με την υπογράφήν του... τί πικρία έγω... και με εξέθεσεν...

— Άληθώς, ήτον εύτύχημα δι' έμέ και σωτήριον δι' ύμεις, ότι είδον την έπιστολήν ταύτην. Ένώπιον του συζύγου σας και της κοινωνίας

θα καταστρέψετε, ένω ένώπιόν μου... σώζεσθε.

— Θεέ μου! είσθε λοιπόν σωτήρ της τιμής μου και όχι καταστροφεύς, ως άρχήθεν έπίστευσα. Λοιπόν, ένοήσατε περί τίνος πρόκειται. Λοιπόν, θα με σώσετε. Και ή φωτογραφία μου, ήν πρό όλίγου έτραβήξατε! Ω σας ευνομονώ, Κύριε, είσθε άληθής χριστιανός! Αφήσατε να πείσω εις τους πόδας σας. . . .

— Όχι, μου άπήντησεν, άναχωρήσατε άμέσως, διότι δέν θέλω να καταστρέψω το ιδανικόν, την ώραϊαν ιδέαν, το αίσθημα και την λατρείαν, άτινα αισθάνομαι δια... σας!

— Καλώς, άφου επιμένετε φεύγω, άλλ' ή έπιστολή αύτη... νομίζω...

— Έχετε δίκαιον, αφήσατέ μοι αντίγραφον, μοι άπαντα και πάρτε το πρωτότυπον. Και τω άπηγόρευσα, ένω αυτός έγραφε.

Κυρία δε Καριέλ

Έν τη συναστροφή εκείνη, καθ' ήν το πρώτον έγνωρίσθημεν, έγινате Κυρία της καρδίας μου και έκτοτε σας άκολουθώ, ουδαμού δέ ο νοός μου σας εγκαταλείπει. Αφου δέ είχετε την δύναμιν τόσοσ στενωσ να με αιχμαλωτίσετε, είχετε φυσικώς και έξουσίαν να με καταστρέψητε, και βεβαιωθείτε το καταρθώσατε, χωρίς να το έννοήσητε, χωρίς δε και να πταίετε.

Ένθυμείσθε το πρώτον, όταν σας προσέφερα καθ' όδον το άνθος και σας είπον, ότι είσθε ώραϊα και σας συμπαθώ, έν βλέμμα γλυκύ και έν μειδίαμά σας λεπτόν με έβεβαίωσαν ότι δέν άπεποιήσθε τον έρωτά μου. Ναι, είσθε γόησσα! και έκτοτε φθίνω. Ηδη δέ άποθνήσκω καταστραμένος ήθικώς και υλικώς εκ δύο αίτιών, εκ του έρωτος και της έξαντλήσεως.

Ηδη εύρίσκομαι έν τω νοσοκομείω. Μετά τρεις δε ήμέρας δέν θα ύπάρχω πλέον. Και σου ζητώ μιαν τελευταϊαν χάριν... Χάριν αιώνιου άποχωρισμού

Και θεός και βασίλισσα και ή ώραιότερα γυνή του κόσμου αν προσκαλείτο υπέ τινος έν τη ύστάτη ταύτη στιγμή, δέν θα ήρνεϊτο! να σώση το πνεύμά μου, τουλάχιστον. Λοιπόν, έλθέ να σε ιδω μόνον, διότι ένεκα σου άποθνήσκω. Την μορφήν σου μόνον θέλω να ιδω και θα άποθάνω εύτυχής!

Β. Δ. . .

Μόλις έτελειώσα την ύπαγόρευσιν έκλεισα την έπιστολήν και άνέμενον να όμιλήση εκείνος πρώτος, ύπερ' και έπραξε δια να με εξαγάγη της δυσχερούς θέσεως, εις ήν εύρισκόμην.

— Ηδη, μοι λέγει, ή ύπόθεσις είνε εις χείρας μου. Σας άπήλλαξα μιās πολύ δυσκόλου ύποχρεώσεως. Έγω θα φροντίσω να τον ιδω και παρηγορήσω και έν ανάγκη θα τω δείξω την φωτογραφίαν σας. Σεις μείνατε ήσυχος, δέν έχετε τίποτε να κάμετε. Ουδέμια ύποχρεώσις σας συνδέει. Είσθε έλευθέρα έν τη συνειδήσει σας.

— Κύριε, τω λέγω τότε, βεβαιωθείτε ότι είμαι άθώα. Ηγαπήθην, χωρίς να τον αγαπήσω. Η δ' έπιστολή του αύτη με είχε στενοχωρήσει εις ύπέριστον βαθμόν.

— Το γνωρίζω. Και ο καλός σας άγγελος συνετέλεσε να περιέλθη αύτη εις χείρας μου και

να την άναγνώσω, έμπνευσθείς από την στενοχωρίαν σας.

— Ω, σας είμαι ευγνώμων.

— Τίποτε, Κυρία μου, το καθήκον μου έπραξα όπως θα το έπραττε πās τίμιος και εύσυνείδητος άνήρ. Άλλά, επιτρέψατε να σας έρωτήσω. Είχετε σκοπόν να έπισκεφθήτε τον άνθρωπον αυτόν;

— Θέλετε λοιπόν να μάθετε τα πάντα, δέν θα θελήσητε βεβαίως να με βλάψητε, άφου είμαι εις την διάκρισιν σας.

— Μην άμφιβάλλετε.

— Λοιπόν, ακριβώς μετέβαινον εις το νοσοκομείον, ότε με είδατε άπερχομένην εκ του έμπορικου καταστήματος και φέρουσαν πυκνόν βέλον, είχαν μεταβή επίτηδες να άγοράσω τοιούτον. Μόλις δέ έφθανον εκεί και εξήτησα την έπιστολήν, να την έχω πρόχειρον, άντελήφθη την άπώλειαν του πορτοφολίου και έπέστρεψα εις το έμπορικόν κατάστημα, αλλά δέν εύρέθη. Τουτό με κάτεστενοχώρησε και έπέστρεψα οικου, παρητηθείσα της έπισκέψεως.

— Ωστε έπεθυμείτε να τον έβλέπετε;

— Ναι, είχα άποφασίσει να παρηγορήσω άνθρωπον άτυχήσαντα, χάριν έμου και άνευ της ύπαιτιότητός μου.

— Εύγε, ευγενής και γενναία καρδία, παρηγορος της ανθρωπίνης αδυναμίας. Ηδη λοιπόν, δύνασθε να μη μεταβήτε, διακινδυνεύσα την θέσιν σας. Έγώ δε θα πράξω άνθ' ύμων τα δέοντα, φροντίσας ως είδατε, καταλλήλως να λάβω και την εικόνα σας.

— Όπως αγαπάτε αλλά και δέν φρονείτε, άσθενής, ψυχορραγών ίσως, διότι παρηλθον ήδη δύο ήμέραι, ίσως ταραχθή εκ της μεσολαβήςσεως σας και . . . .

— Ναι, Έχετε δίκαιον. Ένόμισα ότι δέν θα είχατε το θάρρος να μεταβήτε εκεί.

— Αφου είμαι άθώα και μόνον εκ φιλανθρωπιμού έμπνεομένη. Αν θέλετε... με συνοδεύετε . . . .

— Μάλιστα. . . . .

— Μετά ήμισιαν ώραν, αγαπητή μου, εισερχόμεθα έν τω νοσοκομείω, και μετ' όλίγον εύρισκόμεθα πλησίον κλίνης, έφ' ής εις άσθενής ώχρός, πελιονός και έτοιμοθάνατος κατέκειτο άκίνητος.

Μία νοσοκόμος μάς έπλησίασε τότε και έν συγκινήσει μάς είπεν:

— Όλίγαι ώραι τω ύπολείπονται, Κύριοι, είναι συγγενής σας;

— Ναι, άπαντα ή Κυρία, έπιθύμουν να με ιδη.

— Βίτωρ, άνοιξε τους όφθαλμούς, μία Κυρία, τω λέγει, συγγενής . . . . και τω έκίνησε την κεφαλήν όλίγον.

Ο άσθενής ήνοιξε τους όφθαλμούς και μόλις

μέ εἶδε, ἀνεθάρρυνε, ἐμειδίασε, ἐκινήθη καὶ ἐφέ-
λισσεν . . . εὐχ. . . α. . . ρι. . . στῶ. Τότε δ' ἐγὼ ἐπι-
πλησιάσασα ἔλαβον τὴν χεῖρα του καὶ τῷ εἶπον:

— Εὐγε, εὐγε, ἀγαπητή μου . . . καὶ . . . τὸ
τέρας τῆς φύσεως;

— Σὲ ἀφίνω νὰ μαντεύσῃς, τῷ ἐχάρισα . . .

— Τῷ ἐχάρισες . . . . .

— Ναί, τῷ ἐχάρισα . . . . .

— Αἶ, τί λοιπὸν τῷ ἐχάρισες; λέγε, λοιπὸν,
διότι μὲ αὐτὴν τὴν ἐιήγησίν σου μ' ἔκαμες τό-
σον διαφορετικὴν, νομίζω, ὅσον καὶ ἀνυπόμονον.

— Καὶ ἐγὼ χριστιανὴ. Λοιπὸν, ἄκουσον, τῷ
ἐχάρισα τὴν φωτογραφίαν μου, διότι αὐτὴ ὅπου
ἐκάμαμιν δὲν ἐπέτυχε, εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς καλῆς
πράξεώς του καὶ ἐπειδὴ ἦτο περίλυπος διὰ τοῦτο.

— Καὶ ὁ ἀσθενὴς τί ἀπέγεινεν;

— Ἀπέθανε τὴν ἐπιούσων.

— Καὶ ὁ σύζυγός σου;

— Τῷ εἶπα τὰ διατρέξαντα καὶ μὲ ἠσπάσθη
διότι, μοῦ εἶπεν ὅτι οὕτως ἔπρεπε νὰ φερθῇ μία
γενναία καὶ τοῦ κόσμου γυνὴ, ἐφ' ὅσον ζῆ με-
ταξὺ τῆς κωνωνίας.

— Εὐγε, εἰθὲ τῶρα νὰ σὲ ἀποκθῶ καὶ ἐγὼ
καὶ νὰ σοῦ εἶπω, ὅτι πάντοτε ἡ γυνὴ ἐπιπλέει
ὡς ἄφρον; ἐπὶ τοῦ κύματος, οὐδέποτε καταποντι-
ζομένη, διότι πάντοτε θὰ παρουσιασθῇ αὐτῇ
ἡ σάνις τῆς σωτηρίας.

— Καὶ ἐν τούτοις; . . . . .

— Τί;

— Δὲν ἔχομεν καρδίαν!

— Διότι, ἡ γυνὴ ἐπλάσθη διὰ τὸν ἄνδρα καὶ
οὐχὶ δι' ἑαυτὴν!

Ροῦς

ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟ

Σὺ μιά φορά ἐσταυρώθηκες καὶ μαρτυροῦ ἀσεφάνι
σοῦ ἔβαλαν κ' ἐπότισαν τὰ χεῖλιά σου χυλὴ
μ' αὐτὸ σου τὸ μαρτύριο νὰ χύσῃς φῶς στὴ πλάνη
ποῦ τοῦ ἀνθρώπου ἔζωνε τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ.

Καὶ ὅμως ἐσὺ παρέδωκες τὸ πνεῦμα μὲ μίαν ἐλπίδα
καὶ τοῦ πατέρα σου ἔτρεξες νὰ βρῆς τὴν ἀγκυλιὰ
νὰ βάλῃς φωτοστέφανο καὶ τὴ χρυσοὶ ἀλουργίδα
μέσα σὲ δόξ' ἀτέλειωτη νὰ ζῆς ἐκεῖ ψηλά.

Μὰ ἐμεῖς ὅπου πλαστήκαμε νὰ γέρνομε αἰώνια
τὴν κεφαλὴ σ' ἀτίμωσι σὲ πάθη φοδερὰ
νὰ ἔχομε αἰώνιο σύντροφο τὴ μαύρη καταφρόνια
ἐμεῖς ἀχ! δὲν προσμένομε ὡσάν ἐσὺ χαρὰ

Εἰς τῶν παθῶν μας τὸν σταυρὸν παντοτεινὰ δεμένο
προσμένομε τὸ θάνατο μὲ ἀγωνία φριχτὴ
ὡς ἐτοῦ ἡ μαύρη μας ψυχὴ πετάξῃ ἀπελπισμένη
σὲ κάποια ἀλλή κόλασι ποῦ κλεῖ βθεσιὰ ἡ γῆ.

Δημ. Δημακόπουλος

ΠΑΙΓΝΙΑ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΩΝ

τὸ μουντζούρωμα.

Ἐτερον παίγνιον συναναστροφῆς ἀρκετὰ ἀστείον,
εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς, ἀλλὰ δέον νὰ γίνεταί με πρόσω-
πον ἀρκετὰ ἀστείον καὶ τὸ ὅποιον δὲν θὰ θυμώσῃ
ὅ,τι καὶ ἂν τῷ συμβῇ. Ἀρκεὶ νὰ μὴ εἴνε Κυρία!

Λαμβάνετε δύο πινάκια τοῦ φαγητοῦ (πιτάτα) ἐξ'
ὧν τὸ ἐν κρατεῖτε σεῖς τὸ δὲ ἕτερον δίδετε νὰ
κρατήσῃ τὸ πρόσωπον, μεθ' οὗ θέλετε ν' ἀστείευ-
θῆτε. Ἀλλὰ τὸ δεύτερον αὐτὸ πινάκιον, πρὶν τὸ
δώσῃτε, τὸ θέτετε ἰδιαιτέρως ἐπάνω εἰς τὴν φλόγα
κηρίου, ἥτις θ' ἀφήσῃ καπνιάν. Τότε λέγετε εἰς
τὸν φίλον σας νὰ κρατῇ τὸ πινάκιον, ὅπως τὸ κρα-
τεῖτε σεῖς καὶ νὰ κόμῃ ὅ,τι σεῖς θὰ πράττετε καὶ
θὰ ἴδῃ ἐπὶ τὸ πινάκιον θὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας του.
Ἐννοεῖται διὰ νὰ τὸν πείσῃτε, τῷ λέγετε, ὅτι ἐξαι-
ρεῖται ἡ περίστασις, τοῦ νὰ ἐγκαταλείψῃ με τὸς
δύο χεῖρας τὸ πινάκιον.

Τότε ἀρχίζετε. Τραβάτε ὀλίγον τὴν ρίνα σας,
μὲ τὴν δεξιαν χεῖρα, εἰς τὸ ὠτίον σας μὲ τὴν ἀρι-
στεράν, κατόπιν περνᾷτε τὸν δάκτυλον ἀπὸ τὸ μέ-
τωπόν σας καὶ οὕτω καθεξῆς, οὕτως ὥστε καὶ οἱ
δύο σας νὰ ἐγγίξουν τὸ πινάκιον κάτωθι καὶ εἶτα
τὸ πρόσωπον, κατορθύνετε ὥστε ὁ φίλος σας νὰ
μουντζουρωθῇ μόνος, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ

ΤΡΑΠΕΖΑ

Π Ν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΣΑ

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΝΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΦΡ. 625.000

Ἔδρα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. — Ὑποκαταστήματα
ἐν Καῖρῳ καὶ Μινία. — Πρακτορεῖα εἰς
ὅλας τὰς πόλεις τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ
Σουδάν.

Ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζιτικὴν πρᾶξιν. Παρέχει δά-
νεα ἐπὶ ἐνεχείρῳ γραμμάτων καὶ γραμματίων. Ἐκτε-
λεῖ χρηματικῶν ἐντολῶν ἐπὶ ἀπλῇ μετρίτῃ. Ἀνα-
λαμβάνει τὴν εἰσπραξὴν συνθηκῶν καὶ γραμματίων.
Δέχεται ἐντόκους καταθέσεις. Πωλεῖ καὶ ἀγοράζει λα-
χειοφόρους ἡγγυημένους παρὰ τῶν κυβερνήσεων τοῖς
μετρητοῖς Πωλεῖ ἐπὶ πιστώσει διὰ μηχανικῶν δόσεων
τὰς ἀσφαλεστέρως Ἀγχειοφόρους Ὁμολογίας εἰς τὰς
συμπεριωτέρας τιμὰς, ἥτοι: Κτηματικῆς Τραπεζῆς Cre-
dit Foncier Αἰγύπτου 3 1/2% Κτηματικῆς Πιστώσεως τῆς
Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος 2 1/2% 1904. Ἐπίσης
Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος 3 1/2% 1880. Ὁθω-
μανικῶν σιδηροδρόμων Ἀνατολικῆς Ρωμανίας, Διῶρυ-
γος Παναμᾶ ἡγγυημένους. Ἐκδίδει καὶ προέστας τοῦ
Κρεδὶ Φονσιέ ὀλοκλήρους καὶ εἰς ἐκπτώσει, τιμὰς μὴ
ἐπιλεχόμενας συναγωνισμῶν. Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας
μεγάλαις ποσότησιν, γίνονται ἀνάλογος ἔκπτωσης.

Ὑποκατάστημα ἐν Καῖρῳ, Διευθυντὴς Κ. Ἀνα-
στασιάδης, ὑποδιευθυντὴς Ν. Ρίζος.

Ὑποκατάστημα ἐν Μινία, Διευθ. κ. Σαρ. Τσακω-
νας, ὑποδιευθυνταὶ Κίμων καὶ Σόλων Τσακωνας.

Ζητοῦνται μετῖται μὲ καλὰς συντάσεις διὰ τὴν
ἀγορὰν Ἀλεξανδρείας καὶ διὰ τὸ ὑποκατάστημα ἐν
Καῖρῳ, γνωρίζοντες καὶ τὴν Ἀραβικὴν.

Οἱ βουλόμενοι ἀποτανήτωσαν εἰς τὴν Κεντρικὴν
Διεύθυνσιν Ἀλεξανδρείας.

Banque P. N. ELEFThERIADES et Co
Alexandrie.

ΜΩΣΑΪΚΟΝ

— Ὁ ἀναθεματι-
σμένιος κορυδὲς πό-
σον στενοχωρεῖ, δὲν
ὑποφέρεται πλέον.
Ἄν ἀπεφάσιζεν ὁ
συρμὸς νὰ τὸν κατα-
αργήσῃ ὦ τότε μό-
νον ἡ γυνὴ θὰ χει-
ραφετεῖτο ἀπὸ τοὺς
ὀλεθρία ἀνδρας καὶ
τὰ ὀλέθρια καταπό-
τια Πλγκ. ἄτινα ἀμ-
φότερα ταῦτα μᾶς
κατα διδρωσκουσιν
οἰκτρῶς τὴν καρδίαν.

×

Περίεργος διαφῆμισις:
Ἐξῶθι καταστήματός τινος εἶχε προστιθῆ ἡ ἐξῆς
εἰδοποίησις ἐπὶ τῆς θυρίδος.

ΚΟΝΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΨΥΛΛΟΥΣ

Καὶ ὀλίγον κάτωθι ὑπῆρχεν ἡ φράσις:

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ

ΤΗΣ Α. Μ. ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ἀρελῆς ἀπάντησις.
— Παιδί μου, τί πρᾶγμα εἶναι ἡ ὀκνηρία;
— Εἶναι πρᾶγμα πολὺ κακόν, μετ' λέγει ἡ μαμμά
ὅταν τὴν ἔχω ἐγὼ καὶ πρᾶγμα πολὺ φυσικόν, λέ-
γει, ὅταν τὴν ἔχει αὐτὴ, διότι δὲν ἔχει καμμίαν
ἐργασίαν.

Ἀρελῆς ἐρώτησις μικροῦ πρὸς τὴν μητέρα του:
— Εἶπες μαμμά, τοῦ πατέρα, πῶς τὸν ἐγνώρι-
σες εἰς τὸ θέατρον; Ἐμὲ. πῶς μὲ ἐγνώρισες;

Καὶ ἡ μήτηρ προσπάθειτα ἀρέλειαν:
— Ἀ! εἶς; . . . εἰς τὸ σχολεῖον!

Κρίσις σοφοῦ:
Ὁ ἔρως εἶναι ὡς νωπὸν, ὁ γάμος ὡς σκληρὸν
καὶ τὸ διαζύγιον ὡς σπασμένον.

Πυθερά τις εἶλεγε πρὸς γαμβρὸν τῆς, μετὰ μι-
κρὰν ἐριδᾶ:

— Εἶσαι πραγματικὸς χοῖρος.
— Φυσικώτατα! ἀπήντησε, οὗτος, χωρὶς τὸ πα-
ράπαν νὰ παραχθῇ, ἀφοῦ εἶμαι σύζυγος τῆς κόρης σου!

Θεῖος τις ἠρώτα τὸν ἀνεψιὸν του:
— Δὲν μοῦ λέγεις, Ἰωάννη, τί θὰ ἔκαμνες ἐάν
ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου σου;
— Ἄ, ἀπλούστατα, θεῖε μου, ἐάν εἶχον αὐτὴν
τὴν εὐτυχίαν, θὰ ἔκαμνον ἀμέσως τὴν διαθήκην
μου καὶ θὰ ἄφινον ὅλα μου εἰς ἐσᾶς.

Παράδοξος διαφῆμισις:
Ἐν τινι προσθήκῃ, ἐμπορικῶν καταστήματος ἰση-
μοῦστο ἐφ' ἑνὸς κορσέ:
«Κορσες τοῦ τελευταίου συρμοῦ διὰ Κυρίας, με
πλευρὰς ὀσῶν φαλακρίνης».

Πατήρ τις ἠρώτα τὸν μονογενῆ καὶ ἡγορημένον
υἱὸν του:

— Νίκο, διατί δὲν ἐπῆγες σχολεῖον σήμερον;
— Τὸ ἴδιον εἶναι, μπαμπά.
— Πῶς τὸ ἴδιον εἶναι;
— Ναί, νά, δὲν βλέπεις παίζω καὶ 'δᾶ στὴν
αὐλὴ μὲ τὸν Κώστα.

— Τί κάμνουν οἱ δωδεκα ἀπόστολοι εἰς τὸ
παράδεισον;
— Ἀκριδῶς μίαν δωδεκάδα.

ΦΩΤΟΖΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΦΥΣΕΩΣ"

← ΖΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΦΩΤΟΖΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΑΙ →

Κατασκευάζονται εις τὸ ἐσχάτως ἰδρυθέν τέλειον ἡμῶν ἐργοστάσιον. Τελεία ἀπομίμησις φωτογραφικῶν ἢ ἐν τύπων ἐικόνων ἐπὶ ζιγκου, ξύλου ἢ χαλκοῦ.

Τιμαὶ συμφέρουσαι. Διὰ τὰς ἐφημερίδας, περιοδικὰ, συγγράμματα καὶ διδασκτικὰ βιβλία ἰδιαίτεροι συμφωνοῦνται λίαν ἐκπεσμένων τιμῶν.

Κατασκευάζονται ὁμοίως καὶ ζιγκογραφίαι: Εὐρωπαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς μουσικῆς, καλλιγραφικαὶ ἐπιγραφαί, γράμματα τοῦ τύπου κτλ.

Ἄπαντα τὰ ἐργαλεῖα, μηχαναὶ καὶ ὕλικά τοῦ ἐργοστασίου ἡμῶν προέρχονται ἐκ Γερμανίας καὶ εἶνε ἐκτάκτου τελειότητος. Ἐπίσης αἱ πλάκες τοῦ ζιγκου καὶ χαλκοῦ καὶ τὸ διὰ τὰς ξυλογραφίας ξύλον (τσιμισίρι) εἶνε μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι, παρ' ἡμῶν δὲ προμηθεύονται οἱ ξυλογράφοι καὶ σφραγιδογράφοι.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ

Ἐνοικιάζονται ἢ καὶ πωλοῦνται διάφοροι ζιγκογραφίαι, χαλκογραφίαι καὶ ξυλογραφίαι μεταχειρισμένοι. ποικίλων ἀπεικονίσεων. Πλουσιωτάτη συλλογὴ ἄνω τῶν 2000 εἰκόνων, Ἐπιστημονικαί, Καλλιτεχνικαί, Τοπογραφικαί, Προσωπογραφικαί, Φανταστικαί, Ἀλληγορικαί, Γεωγραφικαί, Κοσμῆματα, εἰκόνες Μυθιστορημάτων καὶ Διηγημάτων, τοῦ Ρωσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου κ.τ.λ.

Ζητήσατε πρὸς ἐκλογὴν τὸ Δειγματολόγιον.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Οἱ κ. κ. Ἐμποροὶ, βιομηχανοὶ, ἐργοστασιάρχαι, καὶ ὅλοι οἱ ἐπαγγελματίαι, δύνανται νὰ εὕρωσιν εἰς τὴν μοναδικὴν συλλογὴν ἡμῶν δειγμάτων ἀπειραριθμῶν δειγμάτων εἰκόνων πρὸς κατασκευὴν ζιγκογραφικῶν καὶ ξυλογραφικῶν, διὰ τὰς ρεκλάμας των καὶ τὴν διαφήμισιν ὁποῦδήποτε ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων αὐτῶν.

Πρὸς δὲ ὑπάρχει παρ' ἡμῶν πλήρης συλλογὴ καλλιτεχνικωτάτων εἰκόνων ἐκ Γαλλικῶν, Ἀγγλικῶν, Ἰταλικῶν καὶ Ἀμερικανικῶν πρωτοτύπων, ἀγιογραφικῶν, ἔργων διατήμων ζωγράφων, σηματικῶν, σημάτων, συμβόλων, νομισμάτων ὅλων ἐν γένει τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, συμβολικῶν παραστάσεων ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ πρὸς τοῦτοις διαφόρων τίτλων, κοσμημάτων καὶ ἐπικεφαλίδων (*an' nouveau* καὶ *fantaisie*) δι' ἐφημερίδας, περιοδικὰ, διὰ στολισμὸν ἐξωφύλων συγγραμμάτων, διὰ φακέλλους ἐπιστολάς κτλ.

Εἰδικὴ συλλογὴ ἀφοκατάλογων (*menu*) προσκλήσεων χοροῦ (*bals*), γευμάτων, προγραμμάτων ποδηλατικῶν ἀγώνων, λόου τένις, κρίκετ, ἵπποδρομιῶν ἀμαξοδρομιῶν κ.τ.λ.

ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Πρὸς εὐκολίαν τῶν πελατῶν ἡμῶν ἀναλαμβάνομεν καὶ τὴν φωτογράφισιν τῶν ἐργοστασίων, καταστημάτων, ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων αὐτῶν, πρὸς ζιγκογραφίαν διὰ ρεκλάμας καὶ ἀγγελίας.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΚΟΝ

Πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν πάσης παραγγελίας καλλιτεχνικῶς κατηρτίσαμεν καὶ τμήμα καλλιγραφικὸν καὶ ἰχνογραφικὸν, ἐνθα παρασκευάζεται ἢ ἀντιγράφεται πᾶν εἶδος σχεδίου ἐξ ἀντιτύπου ἐπὶ τὸ τεχνικώτερον καὶ φυσικώτερον.

☞ Ζητήσατε δειγμάτων καὶ πληροφορίας. Ἀποστέλλονται δωρεάν παντὶ τῷ αἰτοῦντι.

ΓΡΑΦΕΙΑ "ΦΥΣΕΩΣ"

ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΙΘ. 101

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεῖ:

Ὅτι κατετέθη παρ' αὐτῆ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπ' ἀρ. 30 τοκομεριδίου τοῦ ἐκ φρ. 89.875,000 Ἐθν. Δανείου (1890,5 ο)ρ) Σιδηροδρόμου Πειραιῶς Λαρίσης πληρωτέον πρὸς φρ. χρυσᾶ 5,50 ἀπὸ τῆς 2/15 προσεχοῦς Ἰουνίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1905

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

☞ BIBLIOΓΡΑΦΙΑ ☞

ANNUAL REPORT of the Board of regents, of the Smithsonian Institution.

June 30, 1903.

Washington 1904.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Κωνστ. Ν. Ράδου, ἀρωγῆ τῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας.

Ἔτος Α' 1904-5. Τεύχη Β' καὶ Γ'.

PHARMACIE FRANÇAISE

Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΣ (Φαρμακοποιὸς)

31 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 31 (οἰκία Καραπάνου)

— Φάρμακα χημικῶς καθαρὰ προσφάτως κομισθέντα ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν καλλιτέρων Γαλλικῶν ἐργοστασίων.

— Μεγάλῃ παρακαταθήκῃ εἰδικωτάτων (*specialités*) Γαλλικῶν καὶ Ἀγγλικῶν.

— Ἀποθήκη μεταλλικῶν ὑδάτων εὐρωπαϊκῶν καὶ Ἑλληνικῶν.

— Πλουσία συλλογὴ δερμάτων, κλεισιδίων, θερμομέτρων, τεχνικῶν ὀφθαλμῶν, ἐλαστικῶν περικνημίδων, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαρτημάτων (*accessoires de Pharmacie*).

— Ἀναλύσεις χημικαὶ καὶ μικροσκοπικαί.

— Τὸ φαρμακεῖον θὰ διακρίνεται διὰ τὴν ἀρίστην ποιότητα τῶν φαρμάκων καὶ τὰς εἰλικρινεῖς τιμὰς.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ

121 ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 121 ΑΘΗΝΑΙ

Σφραγίδες καουτσούκ καλλιτεχνικαί ἐντός 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς παραγγελίας.

ΚΟΥΡΕΙΟΝ & ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΝ

Χ. ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ

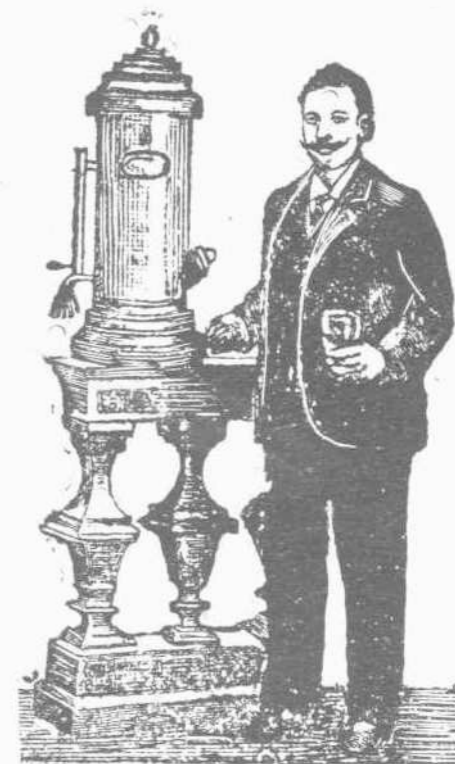
ΤΡΙΚΚΑΛΑ (ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)

Εἶναι τὸ καλεῖτερον, καθαρώτερον καὶ περιποιητικώτερον πάντων. Μεγάλῃ συλλογὴν λαιμοδετῶν, ὑποκαμίσων, ἀλεξινλίων, κομβίων κτλ. κτλ. Τρέξατε.

Δ' ὙΛΙΣΤΗΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΣΟΥΡΑ

14 ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 14

ΑΘΗΝΑΙ

Κατασκευάζονται εἰς τὴν ἐντέλειαν διυλιστήρια δι' οἰκίας, καφενεῖα, ξενοδοχεῖα, καταστήματα κτλ. ἐφάμιλλα τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἐπιστήμης. Καθαρίζουν δὲ κοί τὸ μᾶλλον ἀκάθαρτον ὕδωρ. Ἠγγυημένα ἀπὸ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἀστυνομίας.

Τὰ ἐντός σακκίδια, δι' ὧν καθαρίζεται τὸ ὕδωρ, δύναται ἐπίσης νὰ ἐξάγωνται καὶ ἀποκαθαίρονται. Ἀπαραίτητα διὰ τὴν ὑγιάν.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η "ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ"

ΕΝ ΞΙΩ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΥΜΑΙΑΣ

ΣΩΚΡΑΤ. ΜΑΓΚΟΥ

Οἶκημα νεόκτιστον. Καθαριότης ἀπαράμιλλος. Περιποίησης θανμασία. Θέα καὶ θανμασία αὔρα. Ἀπλῆ ἐπίσκεψις εὐχαριστεῖ καὶ τὸν ἀπαιτητικώτερον. Πλησίον τῶν ἀτμοπλοικῶν πρακτορείων.

Τελειόφοιτος τῶν Φυσικομαθηματικῶν λίαν πεπειραμένος ἀναλαμβάνει παραδόσεις μαθηματικῶν διὰ μαθητὰς Δημοτικῶν, Ἑλληνικῶν σχολείου καὶ Γυμνασίων.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

20, 21 και 22 τεύχους. 95, Πλήν-Θώς — Πλινθος- 96, Στρατός, Σέριφος, Σταυροί, Σταθμός, — 97, ή γή είναι στρογγύλη — 98 'Η σφαίρα δλισθαίνει — 99 'Η περιέργεια είνε ελάττωμα — 100, εις τήν υπό τήν σιαγώνα σκιάν — 101, Πυραμίς, Λαμίς, Τάς Θωμάς Ζαρίφης, 'Αλεξάνδρ — 102, 'Ο μικρός μίμης είνε άμελής — 103, Τά έν σκίω μή έν δήμω — 104 Πιστις, 'Ελπίς και 'Ελεος — 105 'Ο Θεός είνε έν 'Ον — 106, τό Θ'.

Λύται. Γαλανή 'Ελληνίς 'Αθηνών 11. — Α Βέλος Σύρου. 5. — 'Ε. Μαρίκου, Πειραιώς 4. — Μ. Τριανταφύλλου Πειραιώς 3. — Ρωμάτος 'Αθηνών 8. — Σ. Ζαχαράτος 'Αθηνών 3. — Χ. Χαλκιδιώως Τρικκάλων 1. — Γ. Προβάτας έκ Αίμυνης 1.

Σημείωσις. Τήν ώραίαν φωτογραφίαν, δώρον τοῦ κ. Δ. Κατζάκου διά πρώτον λύτην έκέρδησε διά κλήρου ή Δία Παναγιωτοπούλου έκ 'Αθηνών. 'Ετέθη δέ διά κλήρου ίνα συμμετάσχουν και οι Αύται τοῦ 'Εξωτερικοῦ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Συνθέσεων. Γ. 'Ιατρίδης Λαρίσης 42, Κισσός 'Αθηνών 24, Λαστίκ 'Αθηνών, Κατζάκος Κωνσταντίας 11. 'Επομένως βραβεύεται ό κ. 'Ιατρίδης.

Λύσεων. Τάς περισσότεράς Λύσεις έστειλαν: Γαλανή ή 'Ελληνίς, έκ 'Αθηνών 82, Εύφρ. Μαρίκου έκ Πειραιώς 46, Α. Βέλος έκ Σύρου 59, Μ. Ρώσσης Πειραιώς 48, Θ. Παντελάκης 'Αθηνών 46. 'Επομένως βραβεύεται ή Γαλανή 'Ελληνίς.

ΕΞΗΛΟΧΕΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΠΑΝΑΓ, ΜΠΕΛΑΓΑΜΠΑ

Πλατεία Μωχαμμέτ 'Αλή, έναντι Μικτών Δικαστηρίων. ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ:

Εύρίσκειται εις καλλίστην κεντρικήν θέσιν τής πόλεως. Δωμάτια καθαρά και ευήλια. Καθαριότης και ύπηρεσία μοναδική. Τιμαί συγκραταβατικά.

ΒΑΣ. ΖΥΘΟΠΟΛΕΙΟΝ

Δ. ΜΠΟΣΙΝΙΩΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Εύρίσκειται ζυθος Φίξ έξαισιος υπό Γερμανοῦ ειδικοῦ κατασκευαζόμενος και όρεκτικά διάφορα, ώς κ'ι φαγητά κρύα έκτακτα 'Ο διευθυντής κ. Δημ. Μποσινιώτης οὔδέν παραλείπει, ίνα εύχαριστή τήν πολυπληθῆ πελατείαν του. Μουσική παιανίζει έκάστοτε

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1886—ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΘΕΙΣΑ ΤΩ 1903 ΕΤΕΡΟΥΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Κεφάλαιον δρ. 2.000.000 όλοσχερῶς καταβεβλημένον ΑΘΗΝΑΙ—ΣΟΦΟΚΛΕΙΟΝ

Εργασίαι :

Συνάλλαγμα. — 'Επιταγαί επί τοῦ έξωτερικοῦ. — Πιστωτικά έπιστολά. — Εισπράξεις. — Δάνεια. — Προεξοφλήσεις. — Καταθέσεις εις χρυσόν και δραχμάς. — Ταμειυτήριον. — Φύλαξις τίτλων. — Αγοραπωλησίαι χρεωργάφων. — Χρηματιστικά έντολά.

Γμήμα έμπορικόν.

Προμήθειαι έμπορευμάτων. — Αντιπροσωπεΐαι οίκων. — Πληροφορίαι 'Εμπορικά.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ

'Ο. Μ. 'Ο λ τ έ ν ι τ σ α ν. Δελτάριον ελήφθη. Σας μετεφέρωμεν αυτόθι. Αναμένομεν νεωτέραν σας. — Θ. Κ. Μ ε λ ι τ η ν. 'Ελπίζω ελάβατε διπλούν φύλλον Μαρτίου. 'Ηδη έχετε και τοῦ 'Απριλίου. Καθυστέρησις έκ μεταφοράς τυπογραφικῶν Καταστημάτων. α 'Αναμνήσεις δέν εδημοσιεύθησαν ώς πολύ μακρά. — Α. Π. 'Ι ε ρ ο υ σ α λ ή μ. Σννδρομαί ελήφθησαν, εύχαριστούμεν πολύ. — Σ. Α. Σ τ ε ν ή μ α χ ο ν. Δελτάριον και συνδρομαί ελήφθησαν. Εύχαριστούμεν πολύ. — Κ. Δ. Φ ι λ ι π π ο ὑ π ο λ ι ν. 'Επιστολή σας ελήφθη. 'Απηντήσαμεν και άναμνόμεν νεωτέραν σας. — Π. Α. Κ ά ρ ο ν. 'Επιστολή ελήφθη. 'Απηντήσαμεν και ταχυδρομικῶς. Φύλλα στέλλονται και ήσυχείτε. — Χ. Χ. Τ ρ ι κ κ α λ α. Βραχέα ελήφθη. Ρεκλάμα σας θα τεθῆ. Αίνιγμα καλῶς. Θ. Κ. Κ ω ν σ τ α ν τ ι ν ο ὑ π ο λ ι ν. 'Εχει καλῶς. Σας άναμνόμεν. — Α. Π. Γ ρ ι ο ὑ ρ γ ε θ ο ν. Δελτάριον ελήφθη. Προσεχῶς σας στέλλομεν δελτάρικ. — Α. Κ. Μ υ τ η λ ή ν η ν. 'Επιστολή ελήφθη. Φύλλα σας άποστέλλονται τακτικῶς. 'Ερωτήσατε ταχυδρομείον. — Δ. Κ. Κ ά ρ ο ν. Σας έγραψα δις. Πότε θα καταδεχθετε να μάς άπαντήσετε; — Σ. Π. Τ ρ ι κ κ α λ α. Αναμένομεν αποτέλεσμα ενεργειῶν σας. — Μ. Ν. Π ό ρ ο ν. Συνδρομαί ελήφθη. Εύχαριστούμεν.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ 5ου ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ 3ης ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ",

Table with 2 columns: Section Name and Page Number. Includes sections like 'Επιστημονικά', 'Πνευματιστικά', 'Ιστορικά και χρονογραφικά', 'Διηγήματα και χρονογραφήματα', 'Φιλοσοφικά και Φιλολογικά', and 'Ποιήσεις'.

	Σελίς		Σελίς
Κύματα	67	Κατασκευή τριγώνων	352
Τὸ ἄστρον μου	69	» ροδοσακχαρώδεις	352
Αἰωνία ἀγάπη	69		
Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τέκνου	78	ᾠφέλιμοι γνώσεις.	
Ὅλα σβύνουν	97	Βερνίκιον δι' ἐπιπλα, Πίσσωσις σιδηρῶν	
Τὴ χρησιμεύει;	98	σωλήνων, Προφύλαξις τῶν καρποφόρων	
Οἱ πόθοι μας	112	δένδρων	9
Μ' ἀρέσει	115	Χρωματιστικὴ μολυβδία, Ἀλοιφὴ πεπαντικὴ,	
Ἀνάμνησις	118	Χρήσις σπόρων μήκωνος	28
Σονέττο	128	Τὰ φωτογρ. ἀντίτυπα κατὰ τὸ θέρος, Ἐπι-	
Παραμύθι	158	σκευὴ δεμένων βιβλίων, Διατήρησις βι-	
Τὸ φθινόπωρον	159	βλίων, Μελάνη διὰ μεταλλίλους ἐπι-	
Πόσες φορὲς	169	γραφάς	52
Ἵυχὴς-φθινόπωρον	170	Προφύλαξις χοιρομηρίων, σιρόπιον χαμο-	
Συλλογίσου	178	κεράτων, Ἐπίχρισμα διὰ τὰς ὑάλους θερ-	
Τετράστιχον	178	μοκηπίων	68
Τὸ ὄνειρό μου	188	Κοπὴ ὑάλων	92
Τετράστιχα	188	Καθαρισμὸς γουναρικῶν, διὰ τὰς σκωρια-	
Ἐπέτειος	224	σμένας βίδας, τί στοιχίζει μία βολὴ τηλε-	
Τὸ πρῶτο της φιλι	244	βόλου	113
Ὁ ἀποχωρισμὸς	246	Κανδύλα οἰκονομικὴ, Χάρτης ἀδιάβροχος	
Ἐρημος	255	διὰ δέματα, πῶς γίνονται οἱ μαυροπίνα-	
Μαρκιμένοι κρῖνοι	284	κες, Καθαρισμὸς κηλίδων ἐκ τῶν μκρ-	
Στὴ γιορτὴ της	285	μάρων	135
Ἀνάμνησις	295	Τριαντάφυλλα κυανὰ καὶ πράσινα, ἐριούχον	
Καρδιά	314	ἀδιάβροχον, διὰ τοὺς κηπουροὺς	174
Τὸ ἅγιον παιδίον	367	Μελάνη ἀντιγραφῆς, Διατήρησις ὠδῶν, Ἐ-	
Στὸ Χριστό	370	ξάλειψις κηλίδων, Καθαρισμὸς καθρε-	
		πτῶν, ἐγκόλησις πορσελάνης, οἰκονο-	
Ἐπιστημονικὰ παίγνια.		μικὴ λυχνία πετρελαίου	194
Στάθμη ἐκ χάρτου	9	Ἐξολόθρευσις ἐπιπλαβῶν ζυφρίων, Στίλ-	
Στάθμη τοῦ ὕδατος	29	βωσις μαρμάρων, Καθαρισμὸς ταπήτων,	
Τὸ καταχθόνιον μηχανήμα	52	Συντήρησις κεκοιμένων ἀνθίων, Κατα-	
Πρόχειρος ὥρολογιστάτης	68	σκευὴ κοινῆς μελάνης εἰς μελάνην κόπιας	
Ὁ κολυμβητὴς τοῦ Καρτεσιού	92	Κατὰ τῆς δυσωδίας τῶν νεροχυτῶν, πρὸς	
Δυναμικαὶ ἀσκήσεις	113	ἀναζωπύρωσιν τοῦ πυρός	286
Ἀγγλικαὶ ἀσκήσεις	135	Σιδηρόκολλα, Κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν μυρ-	
Περίεργος θάνατος	174	μήκων, Καθαρισμὸς τῶν φουλαρίων, Κό-	
Ὁ χάρτινος μαγνήτης	194	νις κοινῆς μελάνης, Διατήρησις ὑρα-	
Ὀπτικὴ ἀπάτη	213	σμάτων, Στίλβωσις κεράτων ἐλάφου	306
Πομφόλυγες σάπωνος	249	Διάφορα χρώματα δι' ἐπιπλα, Βαφὴ λευκὴ,	
Τὸ κενὸν καὶ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις	271	Βαφὴ διὰ γεγλυμμένα ξύλα, Βαφὴ διὰ	
Ἀνόψωσις ὑάλου λάμπας	286	πυρισμαίνον χάρτην καὶ διὰ λεπτὰντικεί-	
Ἄγαλμα μουσικηριῶδεις	306	μενα. Κατὰ τῆς σήψεως τῶν λαχανικῶν ἐκ	
Κηρίον σθεννόμενον διὰ φιάλης	334	τοῦ φύχους, Μίγμα ὁμοιάζον μὲ χρυσόν,	
Τὰ κινούμενα φώσφορα	371	πρὸς κατατολὴν τῆς οἰνοφυγίας	334
		Μπικρμπούνια ἐντὸς χάρτου	371
		Μπακλαβᾶς	371
		Σερμπέτι μασιτῆχ	371
		Βύστινον	371
Ἱατρικαὶ συμβουλαί.			
Κατὰ τριχοράγου	9		
Περὶ τοῦ προσώπου	29		
Καλλονὴ τῶν ὀδόντων	52		
Τὸ τρώγειν κατὰ τὸ θέρος	68		
Περὶ τῶν πανάδων	92		
Τὰ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος	135		
Ἡ φλέγωσις τοῦ ὠτός	174		
Κατὰ τῶν ρευματισμῶν	194		
Θεραπεία τριχορροίας	271		
Τὰ καλλυντικά τοῦ προσώπου	306		
Τὸ κάρδαμον ὡς καθαρτικὸν τῶν νεφρῶν	371		
		Μαγειρικὴ.	
Ὁμελέτα μὲ καράβιδας	281		

	Σελίς		Σελίς
Αἱ ξέναι γλώσσαι ἐν Ἑλλάδι	45	ρίας	90
Ἡ ἀριθμητικὴ τῶν ζώων	47	Ὁ βομβαρδισμὸς τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ	110
Γνωμικά	69, 113, 118, 178	Ἡ ναυαρχίς τοῦ Τόγκου	110
Χρῆστος Τσιβιλῆς	79	Τοπογραφ. χάρτης	111
Ἡ Χριστιανικὴ Ἑβραϊσμία	89	Τοπογραφ. χάρτης	111
Περίεργος στατιστικὴ	97	Ἵποχώρησις Ρώσων	111
Γυναῖκες μόνον	97	Μεταφορὰ Ρώσων τραυματιῶν	130
Ἡ δυναμίτης ἐν τῇ ἀρχαιότητι	102	Γέφυρα ἐπὶ τοῦ Γιαλοῦ	130
Διάφορα συστήματα ἡμερολογίου	106	Ἐπίθεσις Ἰαπ. τορπιλλοβόλου	131
Αἱ ἐκκλησιάζουσαι	114	Ἀποδίβασις τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ	131
Πῶς ἐνουμφεθῆ ὁ Ἐδισσων	116	Ἐπίθεσις Ἰαπώνων	150
Τὰ πατριαρχεῖα	194	Ἀπόπειρα πρὸς ἐμφραξίν τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ	151
Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀνδρικῆς ἐνδυμασίας	168	Ἰάπωνες συνεννοούμενοι τηλεφωνικῶς	151
Ὀλίγα περὶ Ἀθηνῶν	173	Ἰάπωνες διερχόμενοι ποταμῶν	171
Τὸ Λονδίον	185	Ὁ Κουροπάτιν παρασημοφορῶν	120
Αἱ κληρώσεις τῶν λαχείων τῆς «Φύσεως»	104	Πρὸ τοῦ ἐχθροῦ	191
Τὸ νέον ταξειδιόν μου	210, 116,	Ἰάπωνες πληρωθέντες	225
Ἄνεκδοτα	135	Ὁ Κουροπάτιν ἐπισκοπεύων τὸν ἐχθρόν	245
Συστήματα ἀρχαίων ἐκλογῶν	249	Ρώσος ἱππεὺς βληθεὶς	266
Οἱ πλοῦσοι	254	Ὁ στρατηγὸς Νοτζῆ	267
Τὰ χριστούγεννα	260	Ἡ σημαία τῶν Κοζάκων	287
Τὸ νέον ταξειδιόν μου	266, 303 327	Ἀνθράκευσις τοῦ Ρωσικοῦ στέλλου	372
Μέλος περιτροπῆθεν	277, 297		
Σοφὰ λόγια	303	Ἐπιστημονικὰ.	
Ἡ μασιτῆχ τῆς Χίου	314	Περὶ ἀνέμων (σχήματα 5)	61—64
Ἄνεκδοτα	315	Πτώσις κομήτου	101
Ἡ ἐκκλύσεισι τῶν λαχείων τῆς «Φύσεως»	344	Καταστροφὴ φρουρίου	103
Ψεῦδος πρωταπριλιάτικον	355	Ἰπάμενοι χαρταετοὶ (σχῆμ. 2)	121
Τὸ νέον ταξειδιόν μου	353, 372	Πίθηκοι	235
Ὁ χαρακτῆρες καλλιτεχνῶν	367	Τὸ ἀερόστατον Λεβωδῦ	247
Ἄν ὁμιλῶσι τὰ ζῶα	368	» » Οὐγγε	248
Τὸ μουτζούρωμα	370	Διάφορα πτηνὰ (σχῆμ. 3)	259
Ἐπιστημονικὰ διάφορα	376	Πίθηκοι αἰωρούμενοι	277
Μαργαρίται	376	Καγγουρῶ	278
Μωσαϊκόν	377	Ἐλέφας καὶ διάφορα ἄλλα	279
Τεχνικὴ ταχυδακτυλογραφία	378	Γαλῆ μετὰ τῶν τέκνων της	279
		Φάλαινα ἀνατρέπουσα λέμβον	297
		Λύρα	299
		Ταῶς	294
		Κροταλίας	300
		Αἱ διάφοροι φάσεις τοῦ ἐπωαζομένου ὄσφ	302
		Σταθμὸς τηλεγραφικὸς	318
		Ἀμμοδόχη (φυτὸν)	319
		Ρόδον Ἰεριχού	320
		Ἀγριαγγουριὰ	322
		Φυτὰ ἀνεμόφυλα	34
		Μυζέδενδρον	337
		Stirpa Penatta	328
		Φυτὰ ζιφόριλα	339
		Εἰκόνες Ρωσσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου.	
		Κανονικὴ ἐποχώρησις Ρώσων	10
		Κοζάκος ὑπαξιωματικὸς	10
		Ρώσος νοσοκόμος	10
		Ρώσοι φρουροί	30
		Νυκτερινὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ	31
		Ἰαπωνίς πριγκίπισσα	50
		Ἵποχώρησις Ρώσων	51
		Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας	70
		Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Ἰαπωνίας	70
		Τὸ θωρηκτὸν Πετροπαυλόσκη	90
		Ρώσοι φυλάσσοντες τὰ σύνορα τῆς Μαντζού-	
		Εἰκόνες διάφοροι.	
		Μαγικὴ εἰκὼν	20
		» »	49
		» »	60
		Μαγικὴ εἰκὼν	80
		» »	100
		» »	120
		Ἐκπαιδευτήριον Νικολαΐδου	118
		Μαγικὴ εἰκὼν	160
		Τὸ Λονδίον	185
		Μαγικὴ εἰκὼν	200
		Κόσμημα	218

	Σελίς	Τὰ κινούμενα φώσφορα	376
Ὁ χειμὼν ἐν Δανίᾳ	219		
Ἀνάπαυσις	233		
Μαγικὴ εἰκὼν	356		
» »	360		
Ἡ ὑψηλότερα γέφυρα	376		
Εἰκόνες ἐπιστημ. παιγνίων.			
Στάθμη ἐκ χαρτονίου	9		
Στάθμη ὕδατος	29		
Τὸ καταθρόνιον μηχανήμα	52		
Πρόχειρος ὠρολογιστάτης. Ὁ κολυμβητὴς τοῦ Κηρτεσίου	92		
Δυναμικαὶ ἀσκήσεις	113		
Ἀγγλικάι ἀσκήσεις	113		
» »	153		
Περίεργος θάνατος	174		
Ὁ χάρτινος μαγνήτης	194		
Ὀπτικὴ ἀπάτη	213		
Πομπόλυγις σάπωνος	249		
Τὸ κενὸν καὶ ἡ ἀτμοσφ. πίεσις	271		
Ἀνύψωσις ὑάλου λάμπας	286		
Ἀγγλικά μυστηριώδες	306		
Κηρίον σθεννύμενον διὰ φιλῆς	334		
Ἐπήρεια ὑγρασίας	352		
		Τὰ κινούμενα φώσφορα	376
		Προσωπογραφίαι.	
		Κ. Μανιάκης	66
		Χρῆστος Τσβιλής	79
		Ἡ πριγκήσις Λουίζα	91
		Διόν. Ταβουλάρης	91
		Ἄννα Φραγκοπούλου	171
		Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος	178
		Γεώργιος Κοντογιάννης	234
		Παῦλος Μελάς	224
		Ν. Γεωργιάτος	231
		Ὁ ἀιτιδεὺς	244
		Σταῦρος Β. Ζώτος	252
		Ἐρρίκος Σκάσσης	265
		Ν: Φραντᾶτος	347
		Ν. Κυκαρίσσης	318
		Θεώνη Παπᾶ	349
		Γ. Μιστριώτης	350
		Ν. Μαυρομιχαλῆς	351
		Κεφαλή Χριστοῦ	361
		Εἰκόνες Εὐτράπελοι	
		17, 18 38 57 78. 98. 117 138, 139 179, 98, 253, 254 295, 357, 377	

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΤΟΜΟΥ